

DELAKTIGA I KRISTUS

Rapport från Evangelisk-lutherska kyrkans i Finland, kyrkan
Suomen metodistikirkkos och Finlands svenska metodistkyrkas
gemensamma delegation

13.9.2007

Inledning

1. Lutheraner och metodister på väg mot enhet
 - 1.1 Gemensam tro och gemensam kallelse
 - 1.1.1 Våra kyrkors bekännelsegrund
 - 1.1.2 Vår gemensamma tro på en treenig Gud
 - 1.1.3 Kyrkans enhet och gemensamma bekännelse
 - 1.2 Överläggningar och överenskommelser
 - 1.2.1 Lutherska världsförbundet – Metodistkyrkans världsråd 1984
 - 1.2.2 Tyskland 1987
 - 1.2.3 Österrike 1990
 - 1.2.4 Sverige 1993
 - 1.2.5 Norge 1997
 - 1.2.6 Metodistkyrkorna i Europa och Leuenberg-gemenskapen 1997
 - 1.2.7 Förenta Staterna 2005
 - 1.2.8 Övriga viktiga ekumeniska dokument
 - 1.2.9 Betydelsen av ingångna avtal
2. Rättfärdiggörelsen och helgelsen
 - 2.1 Människans behov av frälsning
 - 2.2 Naturlig gudskunskap och rättfärdiggörande tro
 - 2.3 Rättfärdiggörelse för Kristi skull, av nåd, genom tro
 - 2.4 Rättfärdiggörelse: att få förlåtelse av synder och bli rättfärdiggjord
 - 2.4.1 Särskilda lutherska betoningar
 - 2.4.2 Särskilda metodistiska betoningar
 - 2.4.3 Terminologiskt klagörande av ”rättfärdiggörelse” och ”helgelse”
 - 2.5 ”Att växa i rättfärdiggörelse”
 - 2.6 Att helgas och att växa i helgelse som följd av rättfärdiggörelsen
 - 2.7 Frälsningsvisshet
3. Frälsningens medel
 - 3.1 Nådemedlen
 - 3.1.1 Ord och sakrament
 - 3.1.2 Nådemedlens inverkan
 - 3.2 Ordet
 - 3.3 Dopet
 - 3.3.1 Dopet som sakrament
 - 3.3.2 Dopet och tron
 - 3.3.3 Dopets verkan
 - 3.3.4 Doppraxis
 - 3.4 Nattvarden
 - 3.4.1 Tacksägelsens, åminnelsens, förlåtelsens, vederkvickelsens och enhetens måltid
 - 3.4.2 Nattvarden – att ta emot Kristus och syndernas förlåtelse
 - 3.4.3 Nattvarden som en måltid som stärker kyrkan
4. Kyrkan och ämbetet
 - 4.1 Kyrkans väsen
 - 4.1.1 Kyrkan grundar sig på vår treenige Guds verk
 - 4.1.2 Kyrkan är en: helig, katolsk och apostolisk
 - 4.2 Det allmänna prästadömet
 - 4.2.1 De kristnas gemensamma uppdrag
 - 4.2.2 Medlemskapet i kyrkan
 - 4.3 Kyrkans ämbete
 - 4.3.1 Gud har instiftat ett särskilt ämbete
 - 4.3.2 Präst, diakon och biskop
5. Slutsatser och våra rekommendationer till våra kyrkor

Inledning

”Och han har yppat sin viljas hemlighet för oss, det beslut om Kristus som han hade fattat från början och som skulle genomföras när tiden var inne: att sammanfatta allting i Kristus, allt i himlen och på jorden.” (Ef 1:9-10)

Som lutheraner och metodister har vi i våra kyrkor fått lära känna Gud som Fader, Son och helig Ande. Vi har blivit kristna för att Gud har kallat oss genom evangeliets ord, som förkunnas i våra kyrkor. Vi har blivit delaktiga av frälsningen i Kristus, av en hemlighet från tidens början (Rom 16:25), som Gud tillkännagett oss genom att leda oss till sig i våra egna församlingar. I vår tro har vi vuxit till att bli medvetna om våra egna kyrkors bekännelse och lära. Att förbinda sig till dessa är för oss att förbli i den apostoliska tron, ”att stå kvar vid det vi har lärt oss och fått visshet om, då vi kommer ihåg vilka lärare vi har haft” (2 Tim 3:14). Vår gemensamma tro sammanfattas i kristenhetens tre ekumeniska trosbekännelser: den apostoliska trosbekännelsen, den niceno-konstantinopolitanska trosbekännelsen samt den sk. athanasianska trosbekännelsen.

Framför allt hör vi ändå Gud tala i Bibeln, Den heliga Skrift. Tillsammans har vi allt tydligare hört kallelsen till att vara ett som kristenhet. Vår herre Jesus Kristus ber ”att de alla skall bli ett och att liksom du, fader, är i mig och jag i dig, också de skall vara i oss. Då skall världen tro på att du har sänt mig.” (Joh 17:21). Den enhet, till vilken vi blivit kallade, är en av de viktigaste frågorna i vår kristna tro. Den är inte en valbar angelägenhet som kyrkorna kunde lämna i skuggan av andra ”viktigare” frågor, utan det gäller den ställning Kristi egna har i Guds frälsningsplan. Kyrkans enhet är en del av den frälsning i Kristus som Gud har berett och som vi har sänts ut att förkunna. Vår relation till Kristus, till varandra, samt till vårt vittnesbörd om honom hör samman och är olika sidor av samma frälsningsplan.

Kyrkans enhet grundar sig på den treenige Gudens egna enhet. Enheten mellan hans personer är utgångspunkten för vår inbördes enhet. Kristi förbön för oss leder oss till delaktighet av den enhet som den enfödde Sonen har med Fadern. När vi lär känna Sonen kommer vi också att lära känna Fadern. Faderns och Sonens enhet, det att Sonen bor i den heliga Anden hos sina egna, samt de troendes enhet är en central del av Guds plan om vilken de kristna vittnar: ”Jag är i dem och du i mig, de skall fullkomnas och bli ett. Då skall världen förstå att du har sänt mig.” (Joh. 17:23)

Vi har en gemensam kallelse att förkunna evangelium om Kristus. Detta sker särskilt i vårt eget land, men vår kallelse sträcker sig ända till världens ände. I dagens Finland utmanas vårt vittnesbörd av att människornas kunskap om den kristna trons grunder tunnas ut och av att man i allt ökande grad eftersträvar en känsla av tillfredsställelse genom egoistiska och konsumtionsorienterade livsmönster. Å andra sidan kan vårt vittnesbörd inte riktas enbart till detta samhälle och dess behov just nu utan vi måste också tillsammans granska vad Gud vill säga alla människor i alla tider. Därför har vi som lutheraner och metodister velat fördjupa oss i grunderna för vår tro och samtala om vem vi är som kristna, vad våra kyrkor lär om frälsningens gåva samt på vilket sätt Guds frälsnings gåva kommer oss till del. Det lärosamtal som vi redogör för i denna rapport utforskar våra kyrkors djupaste identitet. Enligt vår övertygelse är just ett sådant samtal betydelsefullt och givande såväl för de kristnas enhet som för vårt gemensamma vittnesbörd.

Ett möte mellan olika kyrkor kan dock inte ske enbart i form av teologiska lärosamtal. Kristi förbön kallar oss också till ett gemensamt andligt liv, till att gemensamt höra ordet och till gemensam bön. Som lutheraner och metodister har vi med varandra delat det som vi själv har fått och så hjälpt varandra att allt bättre lära känna de rikedomar som är fördolda i Kristus.

Att mötas betyder även försoning. I Finland har goda relationer rått mellan de lutherska och de metodistiska kyrkorna. På många orter har man redan i decennier sökt inbördes enhet som en del av den gemensamma ekumeniska rörelsen inom kyrkorna. Andra situationer har igen lämnat smärtsamma minnen. I våra kyrkor har det inte alltid funnits förtroende för den andra kyrkans tro eller uppriktigheten i dess praxis. Gud, som har försonat världen med sig själv, gör oss ändå till sändebud som tillsammans kungör försoningen i Kristus (2 Kor 5:18-20). Vår gemensamma tro på Kristus ger oss också en försoning inbördes.

Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland, kyrkan Suomen metodistikirkko samt Finlands svenska metodistkyrka påbörjade lärosamtalen hösten 2002. Sammanlagt möttes kyrkorna till överläggningar nio gånger fram till år 2007. Då dessa överläggningar är slutförda, uttalar vi gemensamt vårt tack till Gud, som ledsagat oss att som lutheraner och metodister bättre lära känna varandra. För våra kyrkor lägger vi för prövning fram de steg mot en närmare enhet som finns i slutet av vår rapport.

Helsingfors, den 13 september 2007

Samuel Salmi
biskop
ståndare

Tapani Rajamaa
pastor

Tom Hellsten
distriktsföre-

Delegationsmedlemmarna:

Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland
Biskop Samuel Salmi
Domprost Simo S. Salo
Docent Sammeli Juntunen
Teol.mag. Minna Hietamäki
Teol.dr Mårten Björkgren
Docent Matti Repo

Kyrkan Suomen metodistikirkko
Distriktsföreståndare Timo Virtanen
Pastor Tapani Rajamaa
Diakon Pirjo Pöllänen

Finlands svenska metodistkyrka
Biskop Hans Växby (2002-2005)
Distriktsföreståndare Tom Hellsten
Chefredaktör Jan-Erik Andelin
Teol.dr Leif-Göte Björklund (2005-2007)
Sekreterare för överläggningarna var Kyrkostyrelsens sekreterare för teologi, docent Matti Repo.

I överläggningarna deltog också pastor Timo Helenius, biskopens i Uleåborgs stift teologiska sekreterare.

1. Lutheraner och metodister på väg mot enhet

1.1 Gemensam tro och gemensam kallelse

1.1.1 Våra kyrkors bekännelsegrund

- 1 Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland samt kyrkan Suomen metodistikirkko och Finlands svenska metodistkyrka grundar sin tro på Bibelns profetiska och apostoliska skrifter. Såväl lutheraner som metodister erkänner även urkyrkans ekumeniska trosbekännelser.
- 2 De evangelisk-lutherska bekännelseskrifterna nämner som trosbekännelse den apostoliska trosbekännelsen, den nicenska trosbekännelsen och den athanasianska trosbekännelsen.¹ Metodistkyrkornas *The Book of Discipline* nämner den nicenska trosbekännelsen, den kalkedonska trosbekännelsen samt den apostoliska trosbekännelsen.²
- 3 I tillägg till de ekumeniska bekännelserna hänvisar Evangelisk-lutherska kyrkans i Finland kyrkolag och kyrkoordning till *Augsburgska bekännelsen* samt till de övriga bekännelseskrifter som intagits i lutherska kyrkans *Konkordiebooken*.³ I metodistkyrkornas bekännelsegrund ingår inte en samling som begränsats på samma sätt, utan *Book of Discipline* bär en prägel av bekännelseskrift med de trosartiklar som formats ur Englands anglikanska kyrkas dokument *Articles of Religion* samt ur vissa av Wesley's skrifter (*Sermons on Several Occasions, Explanatory Notes Upon the New Testament*).⁴
- 4 Våra kyrkors gemensamma trosgrund kallar oss att bedjande arbeta för att uppnå en inbördes enhet. Detta ger oss möjligheten att föra teologiska samtal, genom vilka vi kommer att lära känna oss själva och varandra i ljuset av våra egna kyrkors lärotradition. På vägen mot enhet granskar vi samstämmigheten i våra trosläror och urskiljer olikheterna i dem, men vi utvärderar även om dessa är faktorer som skiljer åt våra kyrkor.

1.1.2 Vår gemensamma tro på en treenig Gud

- 5 Gemensamt med den övriga kristenheten bekänner lutheraner och metodister tron på en treenig Gud. Enligt urkyrkans ekumeniska bekännelser är Gud Fader, Son och Helig Ande. Gud är en, men han har uppenbarat sig själv i tre personer. Tron på Fadern, Sonen och den heliga Anden bildar en helhet, i vilken den frälsning som Gud berett ges oss genom varje persons handlingar. Bekännelsen uttrycker tro på Guds frälsningsverk som Fader, Son och helig Ande.
- 6 Vår tids internationella ekumeniska rörelse yttrar följande om den treenige Gudens frälsningsverk: "De kristna tror att den 'ende sanne Guden', som gjorde sig känd för Israel, slutgiltigt har uppenbarat sig i honom som du har sänt"

¹ *Evangelisk-lutherska bekännelseskrifterna*, Jyväskylä 1990, 41–46.

² *The Book of Discipline of the United Methodist Church in Northern Europe*, 2001 § 101–103.

³ KL 1:1, KO 1:1.

⁴ *Book of Discipline* § 102–103.

nämligen Jesus Kristus (Joh 17:3). De tror även att Gud i Kristus själv försonade hela världen med sig (2 Kor 5:19) och att Gud genom sin heliga Ande ger ett nytt och evigt liv till alla, som genom Kristus sätter sin tillit till honom.”⁵

1.1.3 Kyrkans enhet och gemensamma bekännelse

- 7 Den inbördes enheten mellan Fadern och Sonen och den heliga Anden utgör grunden för enheten mellan våra kyrkor. Vår tro på den treenige Guden gör oss delaktiga av frälsningens fullhet, som Gud ger oss i sina tre personer. Vi känner Gud som en älskande Fader genom hans Son i den heliga Anden. Genom vår tro hör vi samman i den enhet som råder mellan Guds personer. Så blir vi också delaktiga av vår treenige Guds missionsuppdrag: Fadern sände sin Son, Sonen sänder sin kyrka och ber Fadern sända den heliga Anden. Så grundar sig kyrkans enhet och kallelse att vittna på Treenighetens enhet. Vi instämmer i orden i *Borgådeklarationen*:
- 8 ”Vi har kommit att se klarare, att vi inte är främlingar för varandra ’utan äger samma medborgarskap som de heliga’ och har... *hem hos Gud... har ’fogats in i den byggnad som har apostlarna och profeterna till grund och Kristus Jesus själv som hörnsten’* (Ef 2:19–20). Genom Guds nåds gåva har vi dragits in i Guds viljas sfär, han som med sig vill försona allt som han har skapat och upprätthåller (2 Kor 5:17–19) för att befria skapelsen från allt slaveri (Rom. 8:19–22) och sammanfatta allting i enhet med sig själv (Ef 1:9–). Guds yttersta syfte och uppdrag i Kristus är återställandet och förnyelsen av allt vad han har gjort, Guds rikets tillkomst i dess fullhet.”⁶

1.2 Överläggningar och överenskommelser

1.2.1 Lutherska världsförbundet – Metodistkyrkans världsråd 1984

- 9 Lutheraner och metodister har både på nationell och internationell nivå fört överläggningar som har lett till överenskommelser. Lutherska världsförbundets och Metodistkyrkans världsråds gemensamma kommission förde åren 1979–1984 överläggningar, över vilka en slutrapport publicerades under titeln *The Church: Community of Grace*.
- 10 Betydelsefull enighet uppnåddes i fråga om många lärostycken men skillnader i synsätt sågs också ifråga om begreppen *rättfärdiggörelse* och *helgelse*. Metodisterna betonade Guds förekommande nåd, som förbereder människan att möta Guds rättfärdiggörande nåd. Lutheranerna å sin sida framhöll att Gud fullständigt och alltfört förlåter synderna, vilket innebär att de kristna hela tiden är beroende av Guds rättfärdiggörande nåd. Medan lutheranerna framhöll att de kristna samtidigt är rättfärdiggjorda och syndiga (*simul iustus et peccator*), lade metodisterna större vikt vid den helgelse som följer av rättfärdiggörelsen.
- 11 Skillnader upptäcktes även i uppfattningarna om dopet och nattvarden. Luthe-

⁵ *Confessing the One Faith. An Ecumenical Explication of the Apostolic Faith as it is Confessed in the Nicene-Constantinopolitan Creed (381)*, WCC, 1991, 139pp.

⁶ *Borgå-deklarationen* § 14.

ranerna ansåg att dopet är nödvändigt för frälsningen, metodisterna ansåg för sin del att Guds förekommande nåd verkar oberoende av människors handlingar. Lutheranerna betonade Kristi verkliga närvaro (realpresens) i nattvardens blod och vin, oberoende av mottagarens tro; även metodisterna ansåg att Kristus är närvarande och ger sin kropp och sitt blod genom bröd och vin till alla som i tro tar emot dem. Enligt slutrapporten var skillnaderna dock inte sådana att man med stöd av dem kunde anse kyrkornas uppfattningar vara inbördes oförenliga.

- 12 Världsförbundens gemensamma kommission ansåg att dialogen hade lett i riktning mot en större enhet i tro, vittnesbörd och tjänst. Kommissionen beslöt att rekommendera steg i riktning mot full enhet i ord och sakrament och att medlemskyrkorna som första steg offentligt skulle utöva predikstols- och nattvardsgemenskap och gästfrihet vid nattvarden.

1.2.2 Tyskland 1987

- 13 Tyska förbundsrepublikens och Väst-Berlins evangeliska metodistkyrka (EmK) samt Tysklands förenade evangelisk-lutherska kyrka (VELKD) förde överläggningar åren 1980-1982 samt 1985. Som ett resultat av detta tillkom dokumentet *Vom Dialog zur Kanzel- und Abendmahlsgemeinschaft*, på basis av vilket EmK ja VELKD år 1987 kom överens om ömsesidig predikstols- och nattvardsgemenskap.
- 14 Dialogen fördes till en del samtidigt som världsförbundens överläggningar fördes. I predikstols- och sakramentsgemenskapen ansåg man sig även ha erkänt ömsesidig ordination. Teman som ansågs vara av sådan karaktär att de inte skilde åt kyrkorna, lämnade man att utredas vid kommande dialoger.

1.2.3 Österrike 1990

- 15 Efter överläggningarna i Tyskland ingick man även i Österrike avtal mellan den lutherska och den reformerta kyrkan samt metodistkyrkan. *Evangelische Kirche Augsburgischen Bekenntnisses* godkände i maj 1990 en deklaration, i vilken man hänvisar till resultaten av den dialog världsförbunden fört och tillkännager ömsesidig predikstols- och altargemenskap. I deklarationen erkänns även ömsesidig ordination. Återstående skillnader i synsätt anser man inte ha karaktären av någonting som skiljer kyrkorna åt.

1.2.4 Sverige 1993

- 16 Svenska kyrkan och Metodistkyrkan i Sverige började sina överläggningar år 1979. Det första skedet avslutades år 1985 med en rekommendation om att kyrkorna skulle ingå full förkunnelse- och sakramentsgemenskap samt ömsesidigt erkänna varandras ordination. Dialogen fortsatte åren 1990-1991 med att man preciserade och utvidgade den tidigare arbetsgruppens resultat. Särskild uppmärksamhet fästes vid rättfärdiggörelsen och helgelsen.
- 17 År 1993 beslöt Svenska kyrkans kyrkomöte att genomföra de sex åtgärder som

delegationen föreslagit: 1) gemensamma gudstjänster, där sakramenten förvaltas, kan firas under ledning av antingen en äldste som ordinerats av Sveriges metodistkyrka eller av en präst i Svenska kyrkan, 2) om en präst i någondera av kyrkorna övergår till tjänst i den andra ordineras han eller hon inte på nytt, 3) möjlighet öppnas för den andra kyrkans präster eller biskopar att assistera vid präst- eller biskopsvigning, 4) vardera kyrkan behåller sin självständighet, 5) möjlighet öppnas för samarbete med den andra kyrkan, 6) en ordinerad präst som söker en tjänst som präst i den andra kyrkan skall prövas i fråga om utbildning och lämplighet och bör avlägga prästed inför biskopen och domkapitlet eller på motsvarande sätt avge en lojalitetsförsäkran. Kyrkomötets läronämnd ansåg att man inte vid dialogerna uppnått en så vid konsensus, att man kunde tala om "full förkunnelse- och sakramentsgemenskap", utan på sin höjd om "närmare och djupare förkunnelse- och sakramentsgemenskap samt ett godkännande av den andra kyrkans prästvigning eller ordination av äldste".

1.2.5 Norge 1997

- 18 I Norge fördes en dialog åren 1991-1994. Den resulterade i rapporten *Nådens fellesskap*. Namnet syftar till världsförbundens dialograpport *Community of Grace*. I Norge konstaterades att de dialoger som förts mellan Lutherska världsförbundet och Metodistkyrkans världsråd samt mellan Svenska kyrkan och Metodistkyrkan i Sverige utgör en del av rapporten *Nådens fellesskap* och att frågor som redan behandlats tillräckligt inte behövde öppnas för diskussion på nytt.
- 19 Dialoggruppen beslöt att för kyrkorna rekommendera "en vidare kyrklig enhet". Detta betydde bl.a. att fira nattvard tillsammans; att vid gudstjänster och övriga pastorala förrättningar, vid biskopsvigningar, ordinationer samt vid installationer i lokala församlingar i vardera kyrkan, förhålla sig till varandras medlemmar som till egna; att ta emot en ordinerad anställd i den andra kyrkan på basis av kallelse och överenskommelse till att förrätta samma tjänst i vardera kyrkan enligt gällande bestämmelser och utan ny ordination eller konsekration – då det gäller varaktiga arrangemang skall kyrkorna följa samma premisser i fråga om lämplighet och lojalitet. Överenskommelsen undertecknades år 1997.

1.2.6 Metodistkyrkorna i Europa och Leuenbergkonkordin 1997

- 20 De sex metodistkyrkorna i Europa trädde år 1997 genom ett särskilt dokument in i en kyrklig gemenskap med de kyrkor som hade undertecknat Leuenbergkonkordin (*Joint Declaration on Church Fellowship*). Metodistkyrkorna i Norden hör sålunda till Protestantiska kyrkogemenskapen i Europa (CPCE, tidigare Leuenbergs kyrkogemenskap), De evangelisk-lutherska kyrkorna i Finland, Sverige och på Island är observatörer i gemenskapens teologiska arbete.

1.2.7 Förenta Staterna 2005

- 21 I Förenta Staterna har lutheraner och metodister haft överläggningar åren 1977-1979, 1985-1987 samt 2001-2005. Vid överläggningarna drog man nytta av resultaten från dialoger som såväl världsförbunden som de skandinaviska

kyrkorna fört. Som ett resultat av dialogerna beslöt Amerikas evangelisk-lutherska kyrkas (ELCA) kyrkomöte att i augusti 2005 ingå ett interimistiskt avtal om nattvardsgemenskap med Förenade metodistkyrkan (UMC). Metodistkyrkans biskopsmöte hade godkänt delegationens förslag i maj samma år. Det interimistiska avtalet bygger på resultatet av tidigare förda dialoger om rättfärdiggörelsen och sakramenten. Enligt överenskommelsen är kyrkorna endast på väg mot full kommunion, men öppnade redan nu nattvardsgemenskapen. Under de kommande överläggningarna skall man ännu samtala om helgelsen och om fullkomlighet i kärlek samt om kyrkans ämbete.

1.2.8 Övriga viktiga ekumeniska dokument

- 22 År 2006 omfattade Metodistkyrkans världsråd den luthersk-katolska *Gemensamma deklARATIONEN om rättfärdiggörelsen* som representanter för Lutherska världsförbundet och Påvliga rådet för kristen enhet undertecknat den 31 oktober 1999. Metodisternas beslut fastställdes vid den gudstjänst som hölls vid världsrådets generalförsamling i Söul den 23 juli 2006. De tre parternas gemensamma bekräftelse undertecknades av representanter för Metodistkyrkans världsråd, Lutherska världsförbundet och Påvliga rådet för enhet. Enligt det omfattar metodisterna de konstituerande sanningar som i *Gemensamma deklARATIONEN* framställs om rättfärdiggörelsen och alla tre parter förbinder sig att i forskning, undervisning och predikoverksamhet fördjupa sin gemensamma uppfattning om rättfärdiggörelsen.
- 23 Evangelisk-lutherska kyrkans i Finland viktigaste ekumeniska utfästelse är Borgå-deklARATIONEN, som undertecknades år 1996, och som förenar de lutherska kyrkorna i Norden och Baltikum samt de anglikanska kyrkorna i Storbritannien och Irland. Överenskommelsen skapar en nära enhet mellan kyrkorna, i vilken kyrkorna förbinder sig att betrakta varandras döpta medlemmar som sina egna samt att hälsa dem välkomna att ta emot sakramenten och pastorala tjänster. De förbinder sig också till att välkomna präster som vigts av biskopar, samt biskopar och diakoner att förrätta motsvarande tjänst i en annan kyrka, enligt gällande bestämmelser och utan ny vigning.
- 24 Den anglikanska kyrkan i England och den brittiska metodistkyrkan har år 2003 ingått förbundet *Anglican-Methodist Covenant*, i vilket kyrkorna förbinder sig att utveckla sitt samarbete. Förbundet gör det inte ännu möjligt att fira gemensam nattvard eller att erkänna varandras ämbeten. Överläggningarna fortsätter, särskilt ifråga om herdeämbetet. År 2005 publicerades mellanrapporten *In the Spirit of the Covenant*, i vilken den teologiska grunden för kyrkornas förbund fördjupades med bibliskt och historiskt stoff. Vidare presenterades praktiska exempel på lokalt samarbete. Rapporten granskade tre teman, som kyrkorna ser olika på, till granskning: nattvardens element och vad man gör med överblivna element, vem som förvaltar nattvarden, samt förutsättningarna för ömsesidig acceptans av ämbetet.

1.2.9 Betydelsen av ingångna avtal

- 25 Lutherska världsförbundets och Metodistkyrkans världsråds gemensamma dokument från år 1984 har varit utgångspunkten för överläggningarna mellan många medlemskyrkor i de båda organisationerna. Den enighet som uppnåtts

på internationell nivå har inte som sådan lett till avtal mellan lokala kyrkor. Den altar- och predikstolsgemenskap som världsförbunden har föreslagit, har i allmänhet inte öppnats utan att kyrkorna först fört egna överläggningar sinsemellan.

- 26 I överläggningarna mellan lokala kyrkor har man i allmänhet återkommit till samma teman som redan behandlats i dialogen mellan världsförbunden. Till dem hör rättfärdiggörelsen och helgelsen, dopets och nattvarens sakrament samt kyrkan och kyrkans ämbete. Vid varje överläggning har man använt stoff från tidigare förda dialoger, som dock också har fördjupats. Vid varje dialog har man också konstaterat att kyrkornas uppfattning i dessa frågor förblir olika, men så att skillnaderna i allmänhet inte har ansetts skilja kyrkorna åt.
- 27 De flesta stora lutherska kyrkor har ingått avtal med den metodistkyrka som verkar i landet. Överenskommelserna gäller vanligtvis en ömsesidig altar- och predikstolsgemenskap. Kyrkorna erkänner varandras ämbeten och sakrament och medlemmarna kan delta i nattvarden i vardera kyrkan. Då en präst övergår i tjänst i den andra kyrkan vigs han eller hon inte på nytt. I överenskommelser som är mera vidsträckta bestäms även under vilka andra förutsättningar en präst kan ta emot en tjänst i den andra kyrkan.
- 28 År 2006 godkände också metodisterna deklARATIONEN om rättfärdiggörelseläran, vilket har gjort det möjligt att nå ett djupare samförstånd. Lutheraners och metodisters olika uppfattning om den förekommande nåden och den fullkomliga helgelsen har förorsakat spänning i varje tidigare dialog.
- 29 De ovan nämnda dialogerna är riktgivande för överläggningarna mellan Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland, kyrkan Suomen metodistikirkko och Finlands svenska metodistkyrka. Ur dem växer å ena sidan en kallelse till enhet, men av dem ser man samtidigt vilka teman som förutsätter en grundlig teologisk diskussion. Sådana är först och främst frågorna om rättfärdiggörelsen och helgelsen samt frågan om hur den rättfärdiggörande tron föds. Till dessa hör också frågorna om dopet och nattvarden, som också är förbundna med frågorna om kyrkan och kyrkans ämbete. Allt detta påverkar förutsättningarna för hur vi som lutheraner och metodister kan komma till en närmare enhet och ge ett gemensamt vittnesbörd om vår tro.

2. Rättfärdiggörelsen och tron

2.1 Människans behov av frälsning

30 Vi bekänner gemensamt att alla människor föds till världen syndiga och står i skuld inför Gud. De kan därför inte enbart som människor av naturen leva i gemenskap med Gud eller komma till himmelen. Guds avbild (*imago dei*), som hör samman med att vara människa, har fördärvats. Därför behöver vi den frälsning som Jesus Kristus, Guds ende Son, född till människa, i sin död och uppståndelse har gett mänskligheten. Denna frälsning är redan i en bemärkelse fullkomlig, då den har fullbordats i Kristi uppståndelse, före oss och utom oss. Varken för människan som individ, eller för kyrkan, är frälsningen dock ännu fullkomlig. Ur denna synvinkel är det nödvändigt att den frälsning som Kristus fullkomligt utverkat till alla människor kommer varje individ till del och att de inlemmas i Kristi församling.

31 Enligt lutheranerna är mänskligheten av naturen så djupt syndig och avskild från Gud att människan inte av naturen är utrustad med förmåga att oförvanskad vända sig till Gud, tro på honom på ett frälsande sätt eller ”avgöra sig” för att ta emot den frälsning som Kristus utverkat. Med naturlig utrustning avses i detta sammanhang det som människan är som biologisk, psykisk och social varelse, utan den gudsgemenskap som genom nådemedlen förnyar mänskligheten. Människan kan dock av naturen och genom de livsöden som hör samman med att vara människa bli medveten om Guds existens, om gott och ont samt om hur etiken hör samman med Guds vilja. En sådan naturlig kunskap om en gud är dock inte en frälsande tro. Om Gud inte särskilt verkar i nådemedlen, leder mänsklighetens naturliga kunskap om Gud antingen till en felaktig egenrättfärdighet, skuld eller en förtvivlan över att man upplever Gud som frånvarande. När människan tror evangelium om Kristus handlar det om en tro som Guds Ande har skapat i människan. Ett personligt element finns nog i denna tro i det att människan mottar Kristus för sin egen del. När lutherdomen medger detta, härleder den dock inte detta från Guds allmänna verkan i människans natur, utan från den särskilda verkan genom nådemedlen.

32 Även metodisterna anser att mänskligheten är förtappad om den lever utan Kristus och tron på honom. Teologiskt ser metodisterna inte människans tillstånd innan hon tror på Kristus riktigt så dystert som lutheranerna. Enligt metodisterna har Kristus genom sitt frälsningsverk utverkat Guds förbarmande åt mänskligheten. I metodistisk teologi uttrycks detta i allmänhet med begreppet ”förekommande nåd” (*prevenient grace*). Med förekommande nåd avses längtan efter gemenskap med Gud. Det avser inte en sådan naturlig kunskap om Gud som skulle göra det möjligt att ”avgöra sig”. Den förekommande nåden är snarare det att Gud tar tag i individen, talar till människan och gör henne medveten om Gud och att hon behöver frälsning. Tolkad så är metodismens ”förekommande nåd” inte semipelagianism.

2.2 Naturlig gudskunskap och rättfärdiggörande tro

33 Mellan våra kyrkosamfunds traditioner finns en skillnad i hur vi tänker oss att den rättfärdiggörande tron föds. Skillnaden är ändå inte särskilt stor om man beaktar följande synpunkter:

- 34 Båda kyrkosamfunden anser att evangelium och nådemedel obetingat behövs för att en frälsande tro skall födas; utan dem kan den mänskliga naturen på grund av sitt syndafördärv inte uppnå gemenskap med Gud. Visserligen tänker metodisterna sig att Gud inte är bunden vid nådemedelsordningen – i synnerhet inte då det är omöjligt att använda sig av dem – utan Gud kan verka tro på det sätt han vill. Trots det anser också metodisterna att kyrkan i sin praktiska verksamhet är bunden vid att tron föds genom nådemedlen.
- 35 Båda kyrkosamfunden lär att människorna redan före evangelium och nådemedel har någon form av kunskap om, och inser sitt ansvar inför, Gud. Inom lutherdomen beskrivs mänsklighetens naturliga kunskap om Gud t.ex. genom att säga att människan av naturen har kunskap om Guds existens och Guds naturliga lag. Detta kallas i allmänhet inte ”Guds nåd” utan snarare ”Guds lag”. Inom lutherdomen är begreppet nåd reserverat för Guds förbarmande och förnyande verk, som sker genom tron på Kristus. Oberoende av den terminologiska skillnaden kan lutherdomen instämma i metodisternas lära om Guds särskilda tilltal som kan ske i den enskildes liv också före den tro som skapas av nådemedlen. Luther lär till exempel att den heliga Anden verkar så att lagen avslöjar synden. I luthersk pietism har man talat om ett sådant tilltal med begreppet ”besökelsestid”. På ett motsvarande sätt talar metodistisk teologi om naturlig kunskap om Gud och om förekommande nåd.
- 36 Båda kyrkorna lär ytterligare att det till tron på Kristus också hör ett element som är personligt för människan och som hänför sig till henne vilja. Trons uppkomst är dock uttryckligen Guds och hans evangeliums verk i människan.
- 37 Metodismen och lutherdomen frestas på olika sätt att betona frågorna om den personliga viljan och trons uppkomst fel. Inom metodismen, liksom inom all väckelsekristendom (även i den lutherska kyrkans väckelserörelser), ligger faran i den lära som betonar den personliga trosavgörelsen så att den förringar människans syndafördärv och ger åhörarna en bild av att tron är deras eget beslut och inte en gåva som föds av att höra evangelium. Inom lutherdomen är faran ett tänkesätt som betonar att Gud ensam verkar så att aspekten på en personlig tro, att man för egen del tar emot nåden, förnekas som en orätt *synergism*. Då glömmar man att huvudtemat för Jesu predikan var ”Guds rike är nära. Omvänd er och tro på budskapet”. Botpredikan förutsätter alltså inte synergism, det vill säga om predikan inte bara innehåller den ovillkorliga omvändelsen (lagen) utan också förkunnelsen om Kristi fullbordade försoningsverk (evangelium) och betingelsen att tron skapas av själva det förkunnade ordet, inte av människans viljebeslut. Om våra kyrkosamfund tar avstånd från dessa båda ytterligheter, finns ingen meningsmotsättning i denna fråga mellan oss.

2.3 Rättfärdiggörelse för Kristi skull, av nåd, genom tro

- 38 ”Det är vår gemensamma tro att rättfärdiggörelsen är ett verk av den treenige Guden. Fadern har sänt sin Son i världen för att rädda syndare. Kristi människoblivande, död och uppståndelse utgör rättfärdiggörelsens grund och förutsättning. Därför innebär rättfärdiggörelsen att Kristus själv är vår rättfärdighet och att vi enligt Faderns vilja genom den heliga Anden blir delaktiga av den. Tillsammans bekänner vi: Det är av nåd allena och genom tron på Kristi fräls-

ningsgärning och inte på grund av någon vår förtjänst som vi accepteras av Gud och mottar den heliga Anden, som förnyar våra hjärtan och som rustar oss för och kallar oss till goda gärningar.”⁷ —

- 39 Vi bekänner gemensamt att den syndiga människan rättfärdiggörs av nåd när hon tror på Guds frälsningsgärning i Kristus. Båda våra kyrkosamfund lär också att en rättfärdiggörande tro inte endast är en förlitan på Guds nåd (*fides qua*), utan att den också innefattar det innehållsrika budskapet om Kristus, som berättar i vem och i vilka frälsningsverk Gud har skänkt sin nåd till mänskligheten (*fides quae*).

2.4 Rättfärdiggörelse: att få förlåtelse av synder och bli rättfärdiggjord

- 40 Våra kyrkosamfund använder delvis olika terminologi då vi talar om frälsningen. Den lutherska terminologin har dessutom under århundradenas gång förändrats. Till exempel begreppet ”helgelse” i förklaringen till III trosartikeln i Luthers stora katekes skiljer sig från samma begrepp i senare lutherdom. På motsvarande sätt innefattar begreppet ”rättfärdiggörelse” enligt nyare finländsk Luther-forskning mera än samma begrepp betyder i Konkordieboken. Av dessa orsaker har metodismen och lutherdomen ofta haft svårt att förstå varandra. Den teologiska forskningen och de ekumeniska överläggningarna under de senaste åren visar dock att det till en stor del varit fråga om ett terminologiskt missförstånd. Det är nämligen uppenbart att båda kyrkosamfunden har velat lära att det ovillkorligt hör två aspekter till den rättfärdiggörelse som Kristus utverkat till mänskligheten; syndernas förlåtelse och ett nytt liv i gemenskap med Gud.
- 41 Således kan vi med den *Gemensamma deklarationens* ord gemensamt konstatera att ”Gud av nåd förlåter människan hennes synd och samtidigt befriar henne från syndens förslavande makt och skänker henne det nya livet i Kristus. När människan genom tron har del i Kristus tillräknar Gud henne inte hennes synder och verkar i henne en aktiv kärlek genom den heliga Anden. De båda aspekterna i Guds nådeshandlande får inte skiljas från varandra. De hör samman på det sättet att människan i tron förenas med Kristus som i sin person är vår rättfärdighet (1 Kor 1:30): såväl syndernas förlåtelse som Guds helgande närvaro.”⁸ —
- 42 Då man talar om rättfärdiggörelse i denna bemärkelse, innefattar den såväl förlåtelsen (s.k. *forensisk rättfärdiggörelse*) som det nya livet i Kristus (s.k. *effektiv rättfärdiggörelse*). Kyrkosamfunden är eniga om detta.

2.4.1 Särskilda lutherska betoningar

- 43 För lutheranerna är det viktigt att betona att människan *endast i förening med Kristus* har den rättfärdiggörelse som nämns ovan. Syndernas förlåtelse och

⁷ Den gemensamma deklarationen om rättfärdiggörelsen, 15.

⁸ Den gemensamma deklarationen om rättfärdiggörelsen, 22.

det nya livet blir aldrig människans egna egenskaper, utan det är fråga om en rättfärdiggörelse som kommer utifrån och räknas människan till godo. Inte heller blir rättfärdiggörelsen som en förnyelse någonsin människans egen egenskap eller tillstånd; hennes liv förnyas endast i trosgemenskapen med Kristus.

- 44 Lutheranerna säger att den kristna människan samtidigt är ”rättfärdig och syndare” (*simul iustus et peccator*). Metodisterna instämmer i detta uttryck, när det används i samma bemärkelse som i *Gemensamma deklARATIONEN om rättfärdighet*: ”han är helt och hållet rättfärdig eftersom Gud genom Ordet och sakramenten förlåter hans synd och tillsäger honom den Kristi rättfärdighet, som i tron blir hans egen och som i Kristus gör honom rättfärdig inför Gud. När han ser på sig själv genom lagen finner han dock att han samtidigt är helt och hållet syndare och att synden ännu bor i honom (1 Joh 1:8, Rom 7:17, 20). Han förtröstar ständigt på nytt på falska gudar och älskar inte Gud med den odelade kärlek som Gud som hans skapare kräver av honom (5 Mos 6:5; Matt 22:36-40 med paralleller). Detta motstånd mot Gud är som sådant verkligen synd.”⁹ Trots sin rättfärdiggörelse och gemenskap med Kristus är den kristna människan helt och hållet syndig ända till sin död.
- 45 Man bör dock lägga märke till att den ovan nämnda s.k. *simul*-aspekten inte ger den fulla bilden av den lutherska läran om rättfärdiggörelsen. Lutheranerna lär även att syndens trälbindande kraft av Kristi förtjänst har brutits från den kristna människan då hon genom nådemedlen och tron lever i gemenskap med Kristus. ”Synden är inte längre något som ’behärskar’ den kristne eftersom den är ’behärskad’ av den Kristus som den rättfärdiggjorde är förenad med genom tron.”¹⁰ Om den kristna människan betraktas ur denna synvinkel måste man säga att hon dels lever rättfärdiggjord och dels som syndare (*partim iustus – partim peccator*). Ur denna synvinkel kan man enligt den lutherska läran säga att den kristna människan kan och även fortsättningsvis bör förkovra sig i sin rättfärdiggörelse. Detta betyder att hennes Kristus-gemenskap fördjupas; för att hon allt djupare känner sig syndig behöver hon allt mer ta sin tillflykt till Kristus och överge sina egna försök att i egen kraft vara god nog inför Gud.

2.4.2 Särskilda metodistiska betoningar

- 46 Också metodisterna framhåller att syndernas förlåtelse är det primära för den kristna människan. Detta uttrycker de t.ex. genom att säga att det kristna livets början och grund är rättfärdiggörelse genom tro, för Kristi frälsningsverks skull. Trots det är också den inre aspekten på rättfärdiggörelsen, som någonting som är närvarande i den kristna människan (som ovan beskrevs med termen ”nytt liv”) betydelsefull. Den kristna människan har i sin tro övergått i ett nytt reellt helgat tillstånd, i vilket hon ständigt förkovras. Detta uttrycks t.ex. genom att säga att ”rättfärdiggörelsen är början på det kristna livet, men helgelsen är dess innehåll” eller genom att säga att syftet med den frälsning Kristus hämtat, är att återställa Guds ursprungliga avbild i människan (*imago dei*, se ovan 30 §).
- 47 Metodisterna framhåller också mera än lutheranerna att det förnyande verk som Gud gör i den troende människan är fortgående och att hon kontinuerligt

⁹ *Den gemensamma deklARATIONEN om rättfärdiggörelsen*, 29.

¹⁰ *Den gemensamma deklARATIONEN om rättfärdiggörelsen*, 29.

bör förkovras i det. John Wesley talade i detta sammanhang ofta om att vara ”fullkomlig i kärlek”, vilket den kristna människan skulle sträva efter att vara. En teleologisk synvinkel som var kännetecknande för Wesley återfinns i Johannes första brev: ”Mina kära, nu är vi Guds barn men det har ännu inte blivit uppenbart vad vi kommer att bli. Vi vet dock att när han uppenbarar sig kommer vi att bli lika honom, ty då får vi se honom sådan han är.” (1 Joh. 3:2)

2.4.3 Terminologiskt klargörande av ”rättfärdiggörelse” och ”helgelse”

- 48 I våra överläggningar har det blivit nödvändigt att precisera terminologin noggrannare än vad vi är vana vid i våra kyrkor. I detta dokument avses med termen ”rättfärdiggörelse” den del av frälsningen genom vilken människan lever i gemenskap med Gud och av vilken det beror om hon kommer till himmelen. Så som tidigare nämnts ingår två aspekter i rättfärdiggörelsen; syndernas förlåtelse (forensisk rättfärdiggörelse) och nytt liv i Kristus (effektiv rättfärdighet). Termen ”helgelse” reserveras för att betyda de *verkningar* som rättfärdiggörelsen åstadkommer hos den kristna människan, såsom nya handlingar, vanor, tankar, känslor och karaktärsdrag som behagar Gud. Båda kyrkosamfundet kan då vara ense om att såväl rättfärdiggörelse som helgelse hör till den frälsning som Gud ger människan i Kristus.
- 49 I ljuset av klargörandet ovan ser vi att skillnaderna i våra kyrkosamfundets betoningar inte är betydande, ifall man observerar följande:
- 50 Den lutherska parten bör observera att metodisterna inte nödvändigtvis använder begreppet ”helgelse” (beskrivet i § 46) på samma sätt som inom den lutherska ortodoxin eller pietismen. Inom den senare förstås ”helgelsen” som tankar, känslor, handlingar och vanor som är enligt Guds vilja och som gudsgemenskapen genom tron verkar i den kristna människan. Om metodisterna med pågående helgelse avser enbart detta kan lutheranerna inte förena sig i deras åsikt om att ”rättfärdiggörelsen är början på det kristna livet, men helgelsen dess innehåll”. Enligt luthersk uppfattning är syndernas förlåtelse och gemenskapen med Kristus i den heliga Anden det kristna livets väsentliga innehåll, inte vandrigen enligt Guds vilja i oss, vilken visserligen är viktig, men ändå inte vårt livs källa.
- 51 Metodisternas uppfattning om helgelsen som det kristna livets innehåll skall förstås i samma bemärkelse som Luther, när han i sin Stora katekes skriver: ”Därför är att helga ingenting annat än att föra till Herren Kristus för att mottaga denna gåva, något som vi av oss själva icke skulle förmå.”¹¹ Metodismens lära om helgelsens nödvändighet skall förstås i förhållande till 1700-talets lutherska lära om rättfärdiggörelsen och den bakgrund detta ger. Zinzendorf opponerade sig t.ex. mot Wesley på ett sätt som inte var förenligt med Luthers synsätt. För Zinzendorf var rättfärdiggörelsen endast forensisk och han förnekade Luthers tanke om ett nytt liv i Kristus som en väsentlig del av läran om rättfärdiggörelsen. Det är förståeligt att Wesley inte godkände en sådan lära utan betonade, till skillnad från Zinzendorf, att förnyelsen hörde samman med rättfärdiggörelsen.
- 52 Den metodistiska parten bör observera att då lutheranerna betonar att fräls-

¹¹ *Stora katekes*, andra del, 39.

ningen uttryckligen är rättfärdiggörelse, avser de inte längre med detta det samma som lutherdomen avsåg under Zinzendorfs tid. Då lutheranerna talar enligt den terminologi som används efter dokumentet *Gemensamma deklARATIONEN om rättfärdiggörelsen*, innefattar de även i rättfärdiggörelsen det nya liv som gemenskapen i Kristus skapar.

2.5 ”Att växa i rättfärdiggörelse”

- 53 Då de terminologiska klargörandena ovan är gjorda kan vi vara eniga om att rättfärdigheten å ena sidan är en ovillkorlig verklighet som inte beror av den kristna människans eget tillstånd (förlåtelse-aspekten), å andra sidan en förnyelse som är närvarande i den kristna människan (nytt liv i Kristus-aspekten), som hela tiden skall utvecklas och bli bättre. Metodisterna anser att rättfärdiggörelsen är ”frälsningens början” och allt som följer efter det är ”helgelse”, vilket betyder tillväxt i tron och i att känna Kristi nåd.
- 54 Lutheraner och metodister lär gemensamt att den kristna människan växer i rättfärdiggörande tro när hon tar sin tillflykt till Kristus. Enligt lutheranerna hör den så kallade *partim iustus, partim peccator*-aspekten till rättfärdiggörelsen. Metodisternas lära om att den kristna växer i att äga frälsningen och knyts till Kristus allt fastare, är en fråga som lutheranerna kan godkänna, även om den har behandlats i ringa mån. Den så kallade spiritualitet som under de senaste decennierna väckt intresse i den lutherska kyrkan talar om en längtan efter en sådan självupplevd och allt djupare medvetenhet om Kristus och hans Andes närvaro som metodisterna avser när de talar om att växa i tron.

2.6 Att helgas och att växa i helgelsen som följd av rättfärdiggörelsen

- 55 Båda kyrkosamfunden lär att också den helgelse som följer på rättfärdiggörelsen hör till den kristna människans liv, dvs. att det i hennes sinne, tankar, motiv, känslor och handlingar sker en förändring till det bättre. Som en följd av rättfärdiggörelsen (syndernas förlåtelse och det nya livet i Kristus) börjar den kristna i allt högre grad avsky synden och istället älska Gud och hans vilja. Detta får sitt uttryck i nya kärleksgärningar i förhållande till hennes nästa och i en ny lydnad och kärlek i förhållande till Gud och hans vilja (helgelse).
- 56 Båda kyrkosamfunden anser att helgelsen är en naturlig följd av rättfärdiggörelsen. Båda framhåller vi goda gärningar och ”en ny lydnad”. Även om lutheraner och metodister är av samma åsikt om detta finns det skillnader i deras teologiska terminologi när de vardera strukturerar förhållandet mellan rättfärdiggörelse och helgelse. För att värna om rättfärdiggörelsen som en Guds gåva har lutheranerna betonat att den helgelse som följer av rättfärdiggörelsen inte är en del av den frälsande tron; för att understryka den kristnas förnyelse har metodisterna betonat att helgelsen är en väsentlig del av frälsningen som helhet. Dessa betoningar stiger ur respektive olika synvinklar och utesluter inte varandra. Båda samfunden anser att helgelsen hör samman med den frälsande tron.
- 57 Båda kyrkosamfunden är samtidigt ense om att helgelsen inte får betonas på ett sådant sätt att man strävar efter att själv förtjäna rättfärdiggörelse genom att göra goda gärningar. Rättfärdiggörelsen är Guds verk, i vilket han gör männi-

skan ny. Den nyskapade människan gör nya gärningar i helgelse, ”av sin natur” och av tacksamhet till Gud, inte för att förtjäna rättfärdiggörelse.

- 58 Wesley hänvisar till Jesu ord ”Var fullkomliga så som er fader i himlen är fullkomlig” (Matt 5:48) och konstaterar att Herren inte kan befälla sådant som han inte gör möjligt. Wesley konstaterar ändå dessutom att ”kristen fullkomlighet” inte är en absolut fullkomlighet, som man inte kunde avfalla ifrån eller från vilken inte tillväxt skulle kunna ske. Han avser snarast att ”det dubbla kärleksbudet” förverkligas i den kristna människans levnadsattityd. Nya testamentet talar om ”fullkomlig kärlek” som ett tillstånd som är möjligt att uppnå (1 Joh 4:16-19). Men synden förblir ändå i den kristna människan ända till slutet (1 Joh 1:7-9). Kyrkosamfunden kan också i denna sak lära av varandra: när lutheranerna betonar synden får det inte kväva strävan efter en hel och bestående kärlek till Gud och medmänniskan; Wesley's begrepp ”fullkomlig kärlek” igen får inte skapa en föreställning om ett tillstånd på jorden, där den kristna människan inte längre behöver se sig som fortgående syndig.
- 59 Metodistkyrkans världsråd betonar i sitt utlåtande om *Gemensamma deklARATIONEN om rättfärdiggörelsen* att ”hoppet att övervinna synden aldrig bör leda till ett förnekande eller underskattande av faran att avfalla eller tas i besittning av synden”. I detta sammanhang citeras Johannes första brev, kapitel 1, verserna 6-9: ”Om vi säger att vi har gemenskap med honom men vandrar i mörkret, ljuger vi och handlar inte efter sanningen Men om vi vandrar i ljuset, liksom han är i ljuset, då har vi gemenskap med varandra och blodet från Jesus, hans son, renar oss från all synd. Om vi säger att vi är utan synd bedrar vi oss själva och sanningen finns inte i oss. Om vi bekänner våra synder är han trofast och rättfärdig, så att han förlåter oss synderna och renar oss från all orättfärdighet.”¹²

2.7 Frälsningsvisshet

- 60 Ett väsentligt drag i den metodistiska teologin är läran om frälsningsvissheten. Den teologiska utgångspunkten för den är snarast Romarbrevets 8:e kapitel, enligt vilket Guds barn har fått Guds Ande. ”Anden själv vittnar tillsammans med vår ande att vi är Guds barn” (Rom 8:16). Den troendes ande förenar sig med den heliga Andens vittnesbörd och övertygar henne om frälsningen.
- 61 Metodismen betonar mer än lutherdomen den subjektiva upplevelsen, men grunden för trosupplevelsen är objektiva fakta om föremålet för tron. Wesley presenterar fyra sanningskriterier; bland dem finns, efter Bibeln som är primär, förutom förståelsen och traditionen, även upplevelsen. Då metodismen sägs vara ”upplevelseteologi”, avser den inte i första hand att betona känsloupplevelsen, utan poängterar den inre vissheten. ”Frälsningsvissheten” har heller ingenting att göra med predestination. Som bäst är den ”jubel över frälsningen” som i den metodistiska gudstjänsten uppenbarar sig som glädje över att uppleva ”den närvarande frälsningen”.
- 62 I luthersk teologi närmar man sig inte frågan om frälsningsvissheten ur den individuella trosupplevelsens perspektiv, utan utgående från Kristi säkra löften. Tonvikten ligger på att Kristi försoningsverk är tillräckligt och att evange-

¹² Methodist Statement on the *Joint Declaration on the Doctrine of Justification*, 4.4 d.

liets löften håller. Den syndiga människan som tar sin tillflykt till Kristus får, trots sin svaga tro, även lita på att Gud styrker henne ända till slutet (1 Kor 1:8) och att Han som har börjat sitt verk, också skall fullborda det (Fil 1:6). Luthers Lilla katekes lär den kristna människan att tro, att den heliga Anden har "kallat, upplyst, helgat och behållit" henne genom evangeliet, och att Han också i Kristus "bevarar hela kristenheten i den enda rätta tron".¹³

- 63 Metodister och lutheraner lär gemensamt att "de troende får förlita sig på Guds nåd och löften", så som uttrycks i *Gemensamma deklARATIONEN om rättfärdiggörelsen*. Enligt deklARATIONEN kan de troende "vara säkra" på den nåd som grundar sig på det löfte som verkar i ordet och sakramenten.¹⁴ En sådan trosvisshet grundar sig på den heliga Andens verk i nådemedlen. Metodistkyrkans världsråds utlåtande om *Gemensamma deklARATIONEN* betonar att med frälsningsvisshet (*assurance*) inte avses att man är säker på att äga frälsningen (*certainty of possession*) utan på att ett förhållande som grundar sig på Guds kärlek är tillförlitligt. "I detta förhållande lever man genom att använda 'nådemedlen', särskilt genom att studera de heliga skrifterna och genom att ta emot Herrens heliga nattvard. De är av Gud instiftade yttre tecken genom vilka han ger oss sin nåd."¹⁵

¹³ *Lilla katekes*, trosbekännelsen, 6.

¹⁴ *Den gemensamma deklARATIONEN om rättfärdiggörelsen*, 34.

¹⁵ Methodist Statement on the *Joint Declaration on the Doctrine of Justification*, 4.6.

3. Frälsningens medel

3.1. Nådemedlen

3.1.1 Ordet och sakramenten

- 64 Den heliga Anden förmedlar Guds nåd genom sådana redskap som Gud har instiftat och gjort verksamma. Våra kyrkosamfund lär att Guds ord, dopet och nattvarden är de viktigaste nådemedel som Gud instiftat. De uppenbarar och skänker oss Kristus i den heliga Andens kraft.
- 65 Som en särskild betoning lär metodismen att frälsningens medel även kan vara andra bruk som gemensam gudstjänst, bön, fasta, andliga sammankomster och andakter.¹⁶ Lutherdomen bekänner att dessa medel sakligt sett har förbindelse till nådemedlen. Evangeliet verkar i olika former: förutom i den verbala förkunnelsen också i dopet, nattvarden, bikten samt i ”ömsesidiga samtal och vid uppmuntran”.¹⁷
- 66 Gud är skapelsens Herre och dess upprätthållare, herde och förnyare. Genom sitt skapande ord är Gud ständigt närvarande i hela sin skapelse. Kristus är det särskilda Ord som vi förkunnar. Genom Kristi särskilda befallning har dopets vatten samt nattvarden bröd och vin tagits som medel för frälsningen och som bärare av den verksamme Gudens närvaro. Därför bekänner vi att Gud i all sin suveränitet verkar frälsningens yttre verklighet och med oss knutna till dessa tecken på hans närvaro och frälsning. ”Genom Ordet och sakramenten som medel skänks den helige Ande vilken hos dem som hör evangeliet frambringar tro var och när det behagar Gud”.¹⁸ Vi får tron, i vilken den närvarande Kristus frälsar, förnyar och förändrar oss verkligt och mäktigt.
- 67 Som en särskild betoning lär metodismen att Gud har bundit oss vid nådemedlen, men inte sig själv. Metodismen betonar att Gud är suverän, medan lutherdomen igen betonar att Gud har förbundet sig i nådemedlen. Lutheranerna betonar sålunda det Guds löfte som hör samman med nådemedlen; också metodisterna lär att ordet, dopet och nattvarden är säkra medel för frälsningen.

3.1.2 Hur nådemedlen verkar

- 68 Nådemedlen både uttrycker och förmedlar frälsningen, vars innehåll är att Kristus tas emot genom den tro som den heliga Anden har fött. Genom nådemedlen erbjuds vi syndernas förlåtelse, en försäkran om att Gud godtar oss för Kristi skull. Av egen förtjänst kan människan inte uppnå evig frälsning. Det sker endast genom att hon tar sin tillflykt till Gud och litar på hans löfte. Löftet har uppenbarats i Kristus. Vi blir delaktiga av det genom den tro som den heliga Anden verkar i det mottagna ordet och i sakramenten. När vi är delaktiga av löftet är vi i tron också delaktiga av Kristus själv och av hela hans frälsande försoningsverk.
- 69 Genom nådemedlen väcker, stärker och befäster Gud vår tro på honom genom

¹⁶ *Book of Discipline* § 101, 123.

¹⁷ *Schmalkaldiska artiklarna* III, 4 (Evangelium).

¹⁸ *Augsburgska bekännelsen* V.

att förlåta våra synder. Förutom frälsningen hör också en förändrande inverkan samman med nådemedlen. Vår natur, som är fördärvad av synd, dör bort och vi föds i Kristus till ett nytt liv, i vilket vi i daglig bättring formas till att bli Honom lika. Lutheraner och metodister lär gemensamt att den rättfärdiggjorda människans liv är förbundet med att hon ständigt använder nådemedlen. Nådemedlen föder kyrkan, ger den en uppgift och kraft att fullfölja den.

- 70 Att förvalta sakramenten är en tjänst och ett ansvar som tillkommer en ordinerad präst som särskilt har kallats till sin uppgift ur de heligas samfund. Där emot är ordets och sakramentens giltighet och verkan inte beroende av förvaltarens personliga förmåga eller hållning eftersom det är fråga om enbart Guds frälsande verk. Det blir verkligt när ordet förkunnas och sakramenten förvaltas i den treenige Gudens namn. Att nådemedlen är giltiga grundar sig på det löfte som Gud har gett oss. Nådemedlen verkar inte eller är intet värda som mänskliga handlingar. Endast Guds löfte föder, stärker och vårdar tron hos dem som med tillit tar emot den och bejakar den.

3.2 Ordet

- 71 "Guds ord" har många betydelser: 1) det eviga Ordet, som fanns hos Gud och som var från begynnelsen, med vilket världen skapats och som då det blivit människa uppenbarar Fadern, 2) Guds skrivna ord dvs. Bibelns profetiska och apostoliska skrifter, 3) det talade Guds ord dvs. förkunnelsen av lag och evangelium, 4) sakramenten, det synliga ordet, vars innehåll är Kristus, Guds frälsande Ord. Vi bekänner att frälsningen sker utgående från Bibelns ord och endast genom tro. Ordet verkar tro då vi hör evangelium (Rom 10:17) och leder oss mot ständig bättring.
- 72 I den Heliga Bibelns ord uppenbarar och föder Gud sitt förbund med oss. Till det kallar han var och en vid namn. Detta förbund innefattar Guds löfte, som han har uppenbarat och fortgående uppenbarar i sin skapelse, i sina bud och genom att sända sin Son som människa till världen. Vi igenkänner Guds vilja dels i skapelsens rikedom som talar till oss samt i samvetets vägledande röst som väcker vår ånger. Utan den särskilda kärlek som Gud visar oss i Kristus finner vi inte det verkliga fundamentet för vårt liv eller den rätta riktningen och vi blir inte delaktiga av den frälsning som ger oss salighet. Guds ord uppenbarar både hans uppfordrande och hans kärleksfulla vilja. Den avslöjar vårt varas karaktär och oförmåga att bli frälst av egen kraft. Men evangeliet ger också som nådemedel tro och hopp om evighet samt ger vårt liv en riktning och utmanar till ständig bättring.

3.3 Dopet

3.3.1 Dopet som sakrament

- 73 I Nya testamentet talas om dopet som delaktighet i Kristi död och uppståndelse (Rom. 6:3-5; Kol. 2:12), som att tvättas ren från synd (1 Kor. 6:11), som pånyttfödelse (Joh 3:5), som det ljus som Kristus ger (Ef. 5:14); som att ikläda sig Kristus (Gal 3:27), som förnyelse genom den heliga Anden (Tit 3:5), som att räddas undan översvämningen (1 Pet 3:20-21), som att bli utsläppt ur fångelse (1 Kor 10:1-2) och som att bli befriad till en mänsklighet som inte räknar

med kön och går över de gränser som samhället har ställt upp (Gal 3: 27-28; 1 Kor 12:13).¹⁹ Gemensamt bekänner vi att dopet betyder död åt synden och ett nytt liv i Kristus. Genom dopet har vi i den heliga Anden förenats med Kristus, varandra och med den Kristi universella kyrka som existerar under alla tider. ”Dopet verkar syndernas förlåtelse, liv och salighet”.²⁰

- 74 Gemensamt bekänner vi att dopet är Guds gåva till människorna. Dopet är inte endast en symbol för frälsningen, utan skänker den enskilda människan frälsningen genom att förena henne med Kristi liv, död och uppståndelse. I dopet ges den heliga Anden som gåva och människan inlemmas som en del av Kristi kropp. Därför kan dopet inte upprepas. Den frälsning som Gud skänker i dopet är avsett för varje människa oberoende av ålder eller andra mänskliga egenskaper.
- 75 Den lutherska och den metodistiska uppfattningen om dopet sammanfaller till väsentliga delar. Båda kyrkorna talar om dopets sakrament som ett tecken som verkar den frälsning Gud utlovat som syndernas förlåtelse och ett nytt liv i gemenskap med Gud. Kyrkornas sätt att undervisa om dopet skiljer sig dock ifråga om synsätt och betoningar.
- 76 Det att metodismen i sin undervisning påminner om att Gud är suverän kan betraktas som ett särdrag. Gud har förbundet människorna till att använda sakramenten, men det skall ändå inte förstås så att det begränsar Guds suveränitet. Gud själv och hans frälsande gärningar är inte bundna enbart till dopets sakrament. I detta sammanhang kan vi hänvisa till det som tidigare har sagts om Guds så kallade ”förekommande nåd” (32, 35 §). Guds förekommande nåd verkar så att den förbereder människan att svara på den rättfärdiggörande nåd som erbjuds i Kristi evangelium.²¹
- 77 Ur luthersk synvinkel väcks frågan om förhållandet mellan dopets nåd och den förekommande nåden. Vilken betydelse har dopets sakrament om Gud verkar för människans bästa även utanför dopet? Enligt vår uppfattning minskar inte begreppet förekommande nåd i sig dopets sakraments värde och betydelse. Så som ovan konstaterats är den förekommande nåden inte i sig själv frälsande, utan den bara förbereder människan. Därför strider inte begreppet förekommande nåd mot det som ovan har sagts om den roll dopet en gång för alla har i fråga om människans frälsning. Vi är som människor bundna vid dopets sakrament som ett nådemedel. Wesley skriver: ”Vanligtvis finns det inga andra medel för att komma in i kyrkan eller himmelen.”²² I den lutherska läran finns ingen omedelbar motsvarighet till tanken om den förekommande nåden; i den lutherska undervisningen läggs större tonvikt vid dopet som ett medel för frälsningen. Ur luthersk synvinkel kan man ändå inte säga att en odöpt människa helt och hållet skulle stå utanför Guds nåd och kärlek.
- 78 En speciell betoning inom luthersk undervisning är Guds löfte i anslutning till sakramentet. På grund av detta löfte kan man vara viss om att sakramentet är

¹⁹ *Dop, Nattvard, Ämbete* (BEM) II Dopets innebörd, 2.

²⁰ *The Church: Community of Grace*, 46.

²¹ *By Water and the Spirit: A United Methodist Understanding of Baptism* (1996), 5–7.

²² ”In the ordinary way, there is no other means of entering into the church or into heaven.” *The Works of Rev. John Wesley A.M.*, Volume X [London, 1872], 192.

ett medel för frälsning. Enligt luthersk lära kommer dopet med säkerhet från Gud, eftersom både Guds bud och Guds löfte ingår i dopet.²³ Dopet är till sitt yttersta väsen Guds gärning. Därför bevaras dopets verklighet och kraft oförändrade under människans hela liv. Luther, som led av sin synd och sitt dåliga samvete, uppmanar människan att sätta sin tillit till den frälsning hon har fått i dopet.²⁴ Den döpta människans liv är att ständigt leva och växa i dopets verklighet och att med dopets hjälp växa till att bli en ny människa. Dopet gäller trots det en gång för alla och förblir i kraft även om människan skulle avsäga sig det. Inom lutherdomen talar man därför också om att ”återvända till dopets nåd”. Med detta hänvisar man till att Guds frälsningsverk, som människan får del av i dopet, är genomgripande och fullkomligt och att hela frälsningen är närvarande i det.

- 79 Ur metodistisk synvinkel väcks frågan om förhållandet mellan dopet och att leva i tron. Metodisterna talar inte om att ”återvända till dopets nåd”, utan ser dopet som en process. Till den hör, förutom det dop som förvaltas, också trons svar. Människan blir kallad att vända sig till Gud. I detta instämmer också lutheranerna. Den lutherska läran betonar storheten i Guds löfte, medan den metodistiska läran betonar hur allvarlig människans synd är och hur viktig omvändelsen och ångern är. Dessa två uppfattningar är dock inte sinsemellan motstridiga. Både metodister och lutheraner kallar människor som lever i otro till ånger och omvändelse. Båda lär dock att nåden i dopet gäller en gång för alla och att den människa som omvänder sig inte bör döpas på nytt.

3.3.2 Dopet och tron

- 80 Gemensamt bekänner vi att dopet och tron oskiljaktigt hör ihop. Tron är den heliga Andens gåva, som ges i dopet, och genom vilken den döpta människan mottar den frälsning som skänks i dopet. Både lutheraner och metodister lär att dopets frälsande kraft grundar sig på Guds gärning.²⁵ Vi erkänner ett dop som har förvaltats enligt Kristi bud och löfte, med vatten, i Faders, Sonens och den heliga Andens namn som giltigt. Den döpta människans liv är att ständigt växa i den frälsningens verklighet som Gud ges i dopet.
- 81 Den lutherska respektive metodistiska dopteologins olika sätt att närma sig dopet är delvis parallella och kompletterar varandra. Den lutherska teologin knyter tron starkare vid själva dopet, medan den metodistiska teologin igen mera sammanför tron med dopets verkan och det nya livet i Kristus. Skillnaderna i sättet att närma sig beror dels på den lutherska och metodistiska teologins olika sätt att strukturera dopteologin. Den lutherska läran om dopet betonar de yttre löftena i Guds ord, den metodistiska för sin del betonar den heliga Andens vittnesbörd i den troendes inre. Ändå lär båda att dopet är den treenige Gudens verk.

²³ *Stora katekes*, fjärde del, I, 6.

²⁴ *Stora katekes*, fjärde del, I, 44.

²⁵ ”Vi bekänner gemensamt att syndaren rättfärdiggöres genom tron på Guds frälsande handlande i Kristus. Denna frälsning ges honom av den heliga Anden i dopet som en grundval för hela hans liv som kristen.” *Den gemensamma deklARATIONEN om rättfärdiggörelsen*, 25.

3.3.3 Dopets verkan

- 82 Enligt luthersk lära är den frälsning som ges i dopet fullkomlig; den döpta människan befrias från den skuld som förorsakas av synden i hennes naturliga tillstånd. Syndens innehåll, dvs. böjelsen till det onda, förblir trots det kvar i henne. Den heliga Anden, som ges i dopet, föder och skapar en ny människa. Den heliga Andens gåvor, som den kristna människan får i dopet hjälper henne i kampen mot den onda böjelsen.²⁶ Det att dopet gäller en gång för alla, men verkar hela livet beskrivs i den lutherska teologin som att bli delaktig av Kristus. Den nåd som dopet skänker ges å ena sidan en gång för alla eftersom dopet förenar den döpta människan med Kristi försoningsverk. Å andra sidan skall dopets verkan också förverkligas i tro och liv. Ur denna synvinkel är det en ständig process att växa in i dopets nåd. I fråga om verkan är dopets sakrament inte endast ett yttre tecken utan ett verksamt tecken, i vilket Gud själv är närvarande. I dopet är Gud närvarande i sitt ord, alltså i Kristus, i dopets vatten.²⁷ I luthersk lära talas ofta om dopet genom att säga att människan blir Guds barn genom dopet.
- 83 Också enligt metodistisk lära lever människan i sitt naturliga tillstånd under synden och behöver den nåd som Gud ger i dopet. Den metodistiska teologin skiljer mellan å ena sidan arvsynden och den skuld som är förenad med den och å andra sidan den personliga synden och den dom som riktas mot den. Då man talar om dopets verkan bör man observera den skillnad som den metodistiska teologin gör mellan själva dopet och pånyttfödelsen som dopet verkar. Oberoende av denna distinktion hör pånyttfödelsen och dopet som dess tecken i det metodistiska tänkesättet ihop enligt Guds löfte om nåd. I det metodistiska tänkesättet betonas den döpta människans verkliga tillstånd starkare än själva dopet. Den kristna människans kännetecken är alltså inte själva dopet, utan Anden frukt som uppenbarar sig i hennes liv.²⁸
- 84 Om dopet lär metodister och lutheraner gemensamt att den Guds nåd som ges i dopet i människans tillstånd åstadkommer en sådan förändring som är en förutsättning för frälsningen. Luthersk och metodistisk teologi strukturerar dock förhållandet mellan dop, pånyttfödelse och den heliga Andens gåvor olika. Enligt bådas uppfattning hör de ändå på ett väsentligt sätt ihop. Såväl metodister som lutheraner lär att människan i dopet får frälsningen som gåva. Oberoende av detta kallar både metodister och lutheraner döpta kristna till det liv och den tro, i vilken dopets verkan förverkligas.

3.3.4 Doppraxis

- 85 Både metodister och lutheraner döper såväl nyfödda barn som människor i annan ålder som kommer för att låta döpa sig. Enligt urkyrkans tradition används vatten vid dopet, som sker i Faderns, Sonens och den heliga Andens namn. Både lutheraner och metodister godkänner dop som förvaltats genom nedsänkning i, begjutning och stänkning med vatten. Dopets sakrament förvaltas av en person som särskilt har kallats till och vigts för denna uppgift. Sakramentets giltighet är dock inte beroende av de personliga egenskaperna hos

²⁶ *Schmalkaldiska artiklarna* III, 3, 40; *Augsburgska bekännelsens apologi* II, 35.

²⁷ *Stora katekes*, fjärde del, I, 17–18.

²⁸ *By Water and Spirit*, 4-5, 11–12.

den som förvaltar dopet.

- 86 I fråga om nöddop skiljer sig praxis mellan metodistisk och luthersk tradition. I Evangelisk-lutherska kyrkans i Finland kyrkoordning konstateras att ”Det heliga dopet förvaltas av en präst” (KO 2:13). Om man befarar att ett odöpt barn kommer att dö och vill döpa det utan att en präst finns att tillgå, förpliktar kyrkoordningen ”någon medlem av kyrkan” eller ”någon annan kristen” att förvalta dop i ”den treenige Gudens namn”. Nöddop skall förvaltas på det sätt som bestäms i kyrkohandboken och skall omedelbart meddelas kyrkoherdeämbetet, varefter dopet bekräftas. Formuläret för att bekräfta dopet motsvarar dopformuläret, men utan att barnet döps med vatten. (KO 2:14). Ett barn som har nöddöpts blir medlem av församlingen. Möjligheten att nöddöpa ändrar inte det faktum att sakramentsförvaltningen i den lutherska teologin är en uppgift som hör till prästämbetet.
- 87 I metodistkyrkan förrättas nöddop överhuvudtaget inte. Enligt metodistiskt tänkesätt föds människan som ett Guds och inte som ett djävulens barn. Så som tidigare konstaterats (30 §) står även ett barn under arvsyndens skuld, men det innebär inte att barnet skulle falla under domen, eftersom endast personlig synd kan leda till dom. Metodisterna anser inte att skulden oundvikligt leder till dom. I luthersk teologi anses att den som står under arvsynnen också står under domen. Det finns en spänning mellan dessa två synsätt. Den påverkar dock inte vad vi gemensamt har sagt om att människan inte kan frälsa sig själv (jfr. ovan 30-32 §).
- 88 Både metodister och lutheraner betonar den undervisning som hör ihop med dopet. Inom den metodistiska traditionen poängteras det döpta barnets föräldrars och hela församlingens ansvar för undervisningen och för att föregå med exempel. I den lutherska traditionen lovar även dopbarnets faddrar att tillsammans med föräldrarna och församlingen ansvara för undervisningen (se nedan 113 §). Inom båda traditionerna uppmanas församlingen att be för den som döps och för dennas familj.

3.4 Nattvarden

3.4.1 Tacksägelsens, åminnelsens, förlåtelsens, vederkvickelsens och enhetens måltid

- 89 Nattvarden är en helig måltid som Kristus själv har instiftat. Då vi firar den tackar vi Gud för hans frälsningsgärningar och förkunnar Kristi död och uppståndelse. I brödet och vinet blir vi delaktiga av det som Gud har gjort för oss i Kristus, fortsatt gör och kommer att göra. I nattvarden minns vi Kristi försonings- och frälsningsverk som har kommit oss till del. Vi stärks i tron på syndernas förlåtelse. Medan vi kallar den heliga Anden till vår hjälp och förlitar oss på Guds löften intar vi en helig måltid som förnyar vårt liv och ökar vår kärlek till vår nästa.
- 90 Nattvarden är en enhetens måltid, i vilken vi blir delaktiga av såväl Kristi som varandras liv: ”Välsignelsens bägare som vi välsignar, ger den oss inte gemenskap med Kristi blod? Brödet som vi bryter, ger det oss inte gemenskap med Kristi kropp? Eftersom brödet är ett enda är vi – fast många – en enda kropp, för alla får vi vår del av ett enda bröd.” (1 Kor 10:16-17). Nattvarden uttrycker

enheten i Kristi kropp, förebådar den himmelska festen och kallar oss att i tron fullt förverkliga de heligas gemenskap.

3.4.2 Nattvarden – att ta emot Kristus och syndernas förlåtelse

- 91 Kristus ger sin kropp och sitt blod i bröd och vin till alla som tar del av sakramentet. Den levande Kristus, som är närvarande i nattvarden, tas emot till frälsning genom tro. Vi blir delaktiga av den välsignelse som hans liv, död och uppståndelse ger oss, som syndernas förlåtelse och som hoppet om evigt liv. Vi lär att Kristi kropp och blod i det välsignade brödet och vinet verkligen är närvarande levande och personligt. Det betyder att nattvardens bröd och vin inte endast föreställer eller innebär Kristi kropp och blod och inte endast hänvisar till Kristus utan de facto är Kristi kropp och blod. ”Vi tror, att Kristi kropp och blod är verkligt närvarande, utdelas och mottas under bröd och vin i nattvarden (eukaristin). Så mottar vi Kristi kropp och blod, hans som korsfästes och uppstod, och i honom syndernas förlåtelse och alla de övriga välsignelser, som hans lidande har givit oss.”²⁹
- 92 Som en särskild betoning lär metodismen Kristi verkliga närvaro i nattvarden, men förstår den på ett andligt sätt. Metodismen betonar tron som ett redskap med vilket man tar emot och tar del av Kristi kropp och blod, som är närvarande i nattvarden. Lutherdomen förstår Kristi närvaro bokstavligt: Kristus säger ”detta är min kropp”. Hans kropp är ”i brödet, med det och under det”. Enligt luthersk uppfattning är Kristus verkligt och i sitt väsen närvarande i nattvarden. Man tar del av sakramentet på rätt sätt och till frälsning genom tro.
- 93 Nattvarden är en sakramental måltid som med synliga tecken förmedlar Guds kärlek och nåd i Jesus Kristus. Då vi äter brödet och dricker vinet erbjuder Kristus en verklig gemenskap med sig. Vi hör samman med Kristus och hans oförgängliga liv då han kommer till oss i sakramentet, som är hans kropp och blod. Därför är nattvarden också en försmak av uppståndelsens verklighet och Hans återkomst i härlighet.

3.4.3 Nattvarden som en måltid som stärker kyrkan.

- 94 Kristus uppmanade sina efterföljare: ”Gör detta till min åminnelse.” Nattvardens sakramental måltid välsignas i församlingens gudstjänst i kraft av Kristi löfte, genom att man åberopar hans instiftelseord och ber om den heliga Andens hjälp. Nattvarden förvaltas av en präst som särskilt vigts till sitt ämbete. Nattvardens instiftelse är inte en förrättning som ger människan utlovade gåvor på grund av hennes gärningar, utan en bön som riktas till Fadern och som uttrycker kyrkans totala beroende av Honom. De som svarar ja till Kristi kallelse, som älskar och söker Honom i ånger över sina synder - de tar genom bröd och vin del av nattvarden för att stärkas i tron. Så befäster nattvarden oss i gemenskapen med Kristus och med varandra. Lutheraner och metodister lär att ett sätt att högakta nattvardens mysterium är att behandla överblivna nattvardselement så att man intar dem helt och hållet, utan att utesluta möjligheten att använda det välsignade brödet och vinet vid nattvard för sjuka. Denna strä-

²⁹ Borgå-deklarationen, 32 h.

van är gemensam, men i vardera kyrkan motsvarar verkligheten inte överallt denna strävan.³⁰

- 95 Metodismen betonar att nattvardens verkliga värd är Kristus själv och att nattvarden därför är öppen för alla som i tron är beredda att ta emot Herren, som dog på korset och uppstod. Detta betyder att även barn och de som söker tro kallas, även om dopet också i metodistkyrkan är en förutsättning för medlemskap och vanligen även föregår nattvarden. Frågan om medlemskapet i kyrkan behandlas senare. (112, 113 §).
- 96 Som Kristi efterföljare ger vi oss själva varje dag som levande och heliga offer. Denna vår lydnad gentemot Guds krävande och kärleksfulla vilja får näring i nattvarden. Ju oftare vi vänder oss till Gud och ber om hans hjälp, desto mer blir vi lika Kristus i att förverkliga Guds vilja. När vi firar nattvard samlar, undervisar och föder Kristus kyrkan. Kristi kropp och blod, som vi delar ut och tar del i nattvarden, förändrar, förnyar och helar oss samt stärker vår tro på vår uppståndne Frälsare. Förtröstade på Kristus lever det nya förbundets gemenskap, kyrkan, i gemenskap med Frälsaren för att kunna förverkliga sitt missionsuppdrag.

³⁰ *This Holy Mystery: A United Methodist Understanding of Holy Communion* (2004), 31–32; *Tjåna Herren med glådje*. Handledning för högmässan. Domkapitlet i Borgå stift 2002; *Vietämme ehtoollista*. Näkökohtia ehtoolliskäytäntöjen kehittämiseen ja ehtoollisen jakamisessa avustavien perehdyttämiseen. Suomen ev.-lut. kirkon kirkkohallituksen julkaisuja 1998:5, 36–37; jämför med *Baptism, Eucharist, Ministry* (BEM) II, 32.

4 Kyrkan och ämbetet

4.1 Kyrkans väsen

4.1.1 Kyrkan grundar sig på vår treenige Guds verk

- 97 Lutheraner och metodister har en gemensam uppfattning om att kyrkan grundar sig på Guds verk och inte på människans egen verksamhet. I den Heliga Skrift används flere liknelser om kyrkan som var och en berättar om kyrkans väsen och syfte. Kyrkan är det folk som den treenige Guden har kallat till sig, återlöst till sitt och sänt för att utföra den uppgift som han har utsett för att uppfylla sin frälsningsplan (t.ex. 1 Pet 2: 9-10). Kyrkan är Kristi kropp och han är själv dess huvud. Den har många lemmar och hans fullkomlighet bor i den. (Ef 1:22-23). Kyrkan är den heliga Andens tempel som har byggts på apostlarnas och profeternas grund och vars hörnsten Kristus är (Ef 2:20-22).
- 98 Kyrkans grund är Guds eget verk i hans olika personer som Skaparen, Återlösaren och Heliggöraren. Fadern, världens skapare och upprätthållare, har sänt sin Son för att bli människa. Sonen har med sin död på korset försonat världens synder och genom sin uppståndelse övervunnit dödens makt. Den heliga Anden föder tro och skapar kyrkan genom förkunnelse av evangelium och förvaltande av sakramenten samt stärker de kristna och leder kyrkan till dess eviga mål.
- 99 Både lutheraner och metodister lär att kyrkan är alla troendes samfund där evangeliet rent förkunnas och sakramenten rätt förvaltas.³¹ Kyrkan är således en helhet som överskrider tider och gränser, men som också tar sig uttryck i en gemenskap som samlas lokalt.
- 100 Kyrkan är de troendes samfund (*koinonia*), som baserar sig på enheten mellan den treenige Gudens olika personer (*koinonia*). Under alla tider har kyrkans uppgift varit att förkunna det evangelium som i den Helige Ande gör oss delaktiga i enheten mellan Fadern och Sonen. ”Det vi har sett och hört förkunnar vi för er för att också ni skall vara med i vår gemenskap, som är en gemenskap med Fadern och hans son Jesus Kristus” (1 Joh 1:3) Ända sedan apostlatiden har kyrkan varit den gemenskap av troende som har uppstått kring ordet och sakramenten: ”Och de deltog troget i apostlarnas undervisning och den inbördes hjälpen, i brödbrytandet och bönerna.” (Apg 2:42)
- 101 Både metodister och lutheraner betonar att de kristna bara kan förbli i tron enbart i förbindelse med nådemedlen och med varandra. Därigenom är den lokala församlingens medlemmar också medlemmar i Kristi universella kyrka. Martin Luther skriver i Stora Katekesen om kyrkan som alla de heligas samfund: ”Så förbliver den Helige Ande ända till den yttersta dagen hos den heliga församlingen eller kristenheten; och genom henne församlar han oss till sig och brukar henne till att förkunna och bruka ordet, varigenom han verkar och förökar helgelsen så att vi dagligen tillväxa och bli starka i trons frukter, vilka är ett verk av honom”.³²

³¹ Augsburgska bekännelsen VII; *Book of Discipline*, Preamble, § 103 XIII.

³² *Stora katekes*, andra del, 53.

- 102 I den metodistiska uppfattningen om kyrkan uttrycks samma sak genom begreppen förbund och *konnektion*: Kyrkan är Guds nådeförbund, där de troende är förenade med Kristus och med varandra. ”Lokalförsamlingen är de troendes konnektionala samfund som genom ordet, sakramenten samt bönen och lovprisande av Gud och missionen är i förbindelse med den globala Kristi kyrka: ” Lokalförsamlingen är sådana personers konnektionala samfund som offentligt har bekänt sin tro på Kristus, är döpta och svarat jakande på Metodistkyrkans medlemsfrågor och har förbundit sig till Metodistkyrkans lokalförsamling; där lyssnar de tillsammans till Guds ord, deltar i sakramenten, prisar och tillber Gud Treenig samt främjar den uppgift Kristus har gett åt sin kyrka. Ett sådant troendes samfund som hör till Metodistkyrkan och är underställd dess kyrkoordning är en organisk del av den universella kyrkan till vilken alla de människor hör som tror på Jesus Kristus som Herre och Frälsare och som i den Apostoliska trosbekännelsen kallas de heligas gemensamma samfund.”³³

4.1.2 Kyrkan är en; helig, katolsk och apostolisk

- 103 Kristi kyrka är en därför att Gud är en. Kyrkans splittring fördunklar dess mission att vittna om den enhet som råder mellan den och Kristus och som baserar sig på enheten mellan den treenige Gudens personer. Enheten mellan Fadern och Sonen är källan till de kristnas enhet: ”Jag ber att de alla skall bli ett och att liksom du fader är i mig och jag i dig, också de skall vara i oss. Då skall världen tro på att du har sänt mig”. (Joh 17:21)
- 104 Kyrkan är helig eftersom den i tron får heligheten som gåva av Kristus och eftersom den heliga Anden som helgar kyrkan finns hos den. De kristna är kallade att under Andens ledning leva ett nytt liv där deras syndiga gamla natur i daglig bättring utplånas och det i stället uppstår en ny människa.
- 105 Kyrkan är katolsk eftersom den breder ut sig i hela världen och har hela frälsningens fullhet. Både lutheraner och metodister betonar att de lokala kyrkorna och lokalförsamlingarna är en del av Kristi universella kyrka. Som sådana har de hela frälsningen, trots att de i sig själva inte är hela kyrkan. På grund av att de är katolska behöver kyrkorna strukturer som överskrider det lokala; strukturer som förenar lokala församlingar, kyrkor, stift eller årskonferenser med varandra. Särskilt biskopsämbetet utgör en sådan struktur både hos lutheraner och metodister.
- 106 Kyrkan är apostolisk eftersom apostlarna med sitt vittnesbörd har förmedlat evangeliet om Kristus till den. Den är en byggnad ”som har apostlarna och profeterna till grund och Kristus Jesus själv till hörnsten” (Ef. 2:20). Den har en apostolisk tro som den bekänner och den är i sin helhet delaktig i apostlarnas missionsuppgift. Alla som har döpts till Kristus har blivit delaktiga i kyrkans apostoliska mission. För den särskilda tjänst i omsorg och kärlek som kännetecknar det apostoliska vittnesbördet om tron viger kyrkorna biskopar, präster, diakoner och tillsätter andra tjänsteinnehavare.
- 107 Både lutheraner och metodister är övertygade om att kyrkan verkar enligt en apostolisk förebild då den viger någon till ett ämbete (Apg 6:6, 1Tim 4:14). Den apostoliska successionen är i första hand hela kyrkans succession i dess

³³ *Book of Discipline* § 203.

apostoliska tro och vittnesbörd. Också successionen i kyrkans ämbete, genom följden i de vigningar en biskop utför, hänvisar till kyrkans apostoliska mission och är ett tecken på dess vilja att förbli den trogen. Å andra sidan är det också ett tecken på att kyrkan är katolsk, eftersom det inte går att förvalta en vigning lösryckt från kyrkans helhet och inte heller utan kontakt till andra vigda.

4.2 Det allmänna prästadömet

4.2.1 De kristnas gemensamma uppdrag

- 108 Genom att grunda sig på den treenige Gudens verk för att skapa världen på nytt, är kyrkan delaktig i det missionsuppdrag som Gud i sina olika personer har. Fadern sände sin Son och Sonen ber Fadern sända sin Heliga Ande till kyrkan. Sonen sänder sin kyrka i den heliga Andens kraft ut i hela världen. Kyrkan förkunnar evangeliet om Kristus i ord och gärningar. Föremålet för dess tro är inte en tidlös idé, utan den Herre som har sänt kyrkan är en levande och verksam Gud som blivit människa: ”Det som var från begynnelsen, det vi har hört, det vi har sett med egna ögon, det vi har skådat och har tagit på med våra händer, det är vårt ärende: livets ord.” (1 Joh 1:1)
- 109 Hela Guds folk har sänts ut. Alla som har döpts till gemenskap med Kristus är delaktiga i det allmänna prästadömet, som grundar sig på Kristi eget uppdrag att som överstepräst be och offra. Kristi egna har kallats för att be för varandra och att som ett tackoffer lovprisa Gud. Alla har också en gemensam rätt att närma sig Gud i bön och att vittna om tron på Kristus. Var och en som Kristus har upptagit som sin egen har fått rätt att förkunna evangeliet om syndernas förlåtelse. ”Kärnan i den kristna tjänsten är Kristi kärlek som riktar sig till världen.”³⁴
- 110 Kristus sände sina lärjungar ”ut i hela världen” (Mark 16:15). Kyrkans uppgift att förkunna evangelium och att tjäna i diakonal tjänst är både lokal och global. Kyrkan har kallats att vara både ett tecken på Guds rike och ett verktyg för att det skall komma. Genom att leva av Guds nåd och kärlek vittnar den om Guds kraft, som skapar nytt i såväl enskildas som i hela samfundets liv. Så är kyrkan å ena sidan en försmak av den kommande slutliga frälsningen och å andra sidan verkar den själv i kraft av Guds rike som är närvarande redan nu.
- 111 Alla kristna har av Gud fått gåvor, med vilka de kan bygga kyrkan. Gåvornas mångfald är en rikedom som förutsätter att de anpassas till varandra. Det allmänna och det särskilda tjänandets ämbete hör därmed också samman med varandra. Båda grundar sig i sista hand på det tjänandets ämbete som Kristus själv har. De har olika uppgifter men tjänar samma helhet: ”Ni utgör Kristi kropp och är var för sig delar av den. I sin församling har Gud gjort några till apostlar, andra till lärare; åt några har han gett gåvan att göra under, att bota sjuka, att hjälpa, att styra, att tala olika slags tungotal.” (1Kor 12:27-28).

4.2.2 Medlemskapet i kyrkan

³⁴ *Book of Discipline* § 125.

- 112 Både lutheraner och metodister anser att man blir medlem i kyrkan genom dopet. Dopet förenar oss med Kristi kropp och med de andra medlemmarna: ”Så utgör vi, fast många, en enda kropp i Kristus, men var för sig är vi lemmar som är till för varandra.” (Rom 12:5)
- 113 Både i den lutherska kyrkan och i metodistkyrkan tillämpar man i vissa fall ett medlemskap på två nivåer. I den lutherska kyrkan kan döpta barn delta i nattvarden tillsammans med den som ansvarar för deras kristna fostran, men självständigt först efter konfirmationen. Konfirmationen ger också den döpta människan andra rättigheter som församlingsmedlem: rätten att vara fadder, att rösta i kyrkliga val samt att själv ställa upp i församlingsval. Metodistkyrkan använder benämningarna döpt medlem respektive bekännande medlem. I dopet blir man medlem, men fulla rättigheter får man genom att svara på medlemsfrågor, med andra ord genom att bekänna sin tro. De som har bekänt sin tro och förbundit sig till kyrkan har fulla medlemsrättigheter. Till dem hör bland annat möjlighet att bli medlem av församlingsrådet och att representera kyrkan vid årskonferensen.

4.3 Kyrkans ämbete

4.3.1 Gud har instiftat ett särskilt ämbete

- 114 Trots att alla kristna har ansvar för att förkunna evangelium, har inte alla inom kyrkan likadana uppgifter. Alla har inte rätt att förrätta tjänst i församlingen, det vill säga att leda gudstjänsten, predika eller att dela ut sakramenten. För dessa uppgifter har Gud inrättat ett särskilt ämbete som betjänar allas gemensamma prästadöme: ”Så gjorde han några till apostlar, andra till profeter, förkunnare eller herdar och lärare. De skall göra de heliga mera fullkomliga och därigenom utföra sin tjänst och bygga upp Kristi kropp.” (Ef 4:11-12)
- 115 Ämbetet att förkunna evangelium och dela ut sakramenten är nödvändigt för kyrkan. Kyrkan kan inte existera utan att ordet förkunnas och sakramenten förvaltas. På grund av detta är ämbetet i grunden inte en mänsklig ordningsfråga, utan det är en nödvändig grund för kyrkan. Prästen, som förkunnar evangelium och delar ut sakramenten, verkar med fullmakt av Kristus, så som Kristus säger: ”Den som hör er, hör mig”. Ämbetsinnehavaren förkunnar inte sitt eget budskap, utan Guds ord, till vilket Guds löften är knutna. Därför poängteras i den evangelisk-lutherska kyrkans bekännelseskriterier att prästen verkar ”för och i stället för” Kristus.³⁵
- 116 Både lutheraner och metodister betonar att det särskilda ämbetet är instiftat av Gud och inte ett mänskligt arrangemang.³⁶ Vigningen till ämbetet sker i en offentlig gudstjänst genom handpåläggning och bön, där man ber om den Heliga Andens gåva som utrustning för den som vigs. Vigningen förrättas av en biskop men församlingen i sin helhet ber för den som vigs och bekänner att denas ämbete är apostoliskt. ”I ordinationen tar kyrkan emot det apostoliska ämbetet och förmedlar det till den person som den heliga Anden ger kraften.”³⁷

³⁵ *Augsburgska bekännelsens apologi* VII, 28.

³⁶ *Augsburgska bekännelsen* V; *Book of Discipline* § 131.

³⁷ *Book of Discipline* § 303, 1.

- 117 Trots att en del av vigningen är en bön om att få den andliga gåvan, förutsätter man också att nådegåvorna redan är uppenbara hos den som skall vigas. ”Å ena sidan erkänns och konfirmeras den nådegåva som Gud redan givit genom handpåläggning och bön. Å andra sidan fullkomnas den för tjänst genom handpåläggning.”³⁸ —
- 118 Till förutsättningarna för att bli vigd till ämbetet hör, förutom den utbildningsnivå som krävs och personliga egenskaper, också en andlig förberedelse. Vigningen föregås av att man prövar dessa och andra färdigheter. Som en del av vigningen ställer man också i båda kyrkorna frågor till den som skall vigas. Frågorna gäller hur han eller hon förbinder sig till kyrkans tro, lära och ordning och hur han eller hon i sitt eget liv strävar efter att vara en förebild. I metodistkyrkan ställs frågor både då man upptas i full förening vid årskonferensen och vid vigningen till ämbetet. I lutherska kyrkan är motsvarande frågor inte lika detaljerade, utan indelade i grupper.
- 119 Den evangelisk-lutherska kyrkans kyrkolag gör skillnad mellan prästämbetet och prästtjänsten: den förra får man vid vigningen, till den senare kallas man av församlingen. Utan kallelse till tjänst, antingen i en församling, en kristen organisation eller i en läroinrättning, kan man inte bli vigd. En präst som inte har en prästtjänst kan däremot i kraft av sin vigning utföra uppgifter som hör till en prästtjänst. Vigningen är beständig och kan inte upprepas, den som skall vigas sänds ut för att ”tjäna Kristi kyrka alltid och överallt”.
- 120 I den metodistiska ämbetsuppfattningen görs ingen skillnad mellan prästämbetet och en prästtjänst, men däremot betonas konnektionalismen: pastorerna är inte i församlingens, utan i hela kyrkans tjänst och de hör till prästernas förbund. En förutsättning för att bli vigd är att årskonferensen prästsession upptar den nya prästkandidaten i sin gemenskap. Den som blivit prästvigd, men inte utför den uppgift som förordnats honom eller henne, kan inte vara medlem av konferensen, men kan lokaliseras till någon församling och då utöva ämbetet under uppsikt av en äldste. I den bemärkelsen hör den vigningens beständighet till uppgiften. Ändå anser också metodisterna att vigningen inte kan upprepas.³⁹ —

4.3.2 Präst, diakon, biskop

- 121 Prästens uppgift är framför allt att predika och förvalta dopets och nattvardens sakrament. Han eller hon leder gudstjänsten och kyrkans verksamhet i dess uppgift att vittna och tjäna. Prästen är lärare och själavårdare och värnar om kyrkans ordning i lokalförsamlingen.
- 122 Båda kyrkorna viger också diakoner för uppgifter som gäller ordet och tjänsten. Diakonerna har kallats till en kärlekens tjänst, särskilt då det gäller fattiga, utstötta och dem som mest behöver hjälp. Historiskt har både lutherska kyrkan och metodistkyrkan betonat kärlekens tjänst och det sociala ansvaret som en del av kyrkans kallelse. Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland diskuterar för-

³⁸ *Borgå-deklarationen*, 47.

³⁹ *Book of Discipline* § 303, 5.

nyelsen av diakontjänsten som en ordinerad tjänst. I metodistkyrkan är diakonen en ordinerad medlem av årskonferensen, varför hans eller hennes ställning hör till ett särskilt tjänande ämbete.

- 123 I metodistkyrkan kan prästens uppgifter, förutom av vigda äldste delvis också skötas av en lokalpastor som fått prästrättigheter i en bestämd församling. Lokalpastorn får för ett år i sänder tillstånd att sköta församlingen. Pastorn har en begränsad rätt att förvalta sakramenten. En sådan person håller på att studera till präst och har avlagt åtminstone en del av examen, men har inte vigts till tjänsten. Också en person som är på prov för att bli medlem av konferensen och som förbereder sig för vigningen kan delvis sköta en prästs uppgifter. Dessutom kan en diakon utnännas till lokalpastor. Bland dessa bör man göra skillnad mellan en "lokaliserad pastor", som har blivit vigd, men som inte är medlem av konnektionen (konferensen). I vissa fall kan pastorn också förvalta sakrament. Alla prästerliga uppgifter som vi här har beskrivit sker med fullmakt av biskopen och under överinseende av en distriktsföreståndare.
- 124 Vardera kyrkan viger också till ämbetet som biskop. Biskopen har ett särskilt tillsynsansvar för att bevara den apostoliska tron och för att den förmedlas vidare, samt för att värna om kyrkans enhet. Biskopen är sålunda kallad att vara ett tecken på att kyrkan är apostolisk och katolsk. Herdeämbetet (*episkopé*) sköts "personligt, kollegialt och inom samfundet".⁴⁰ I båda kyrkorna deltar också andra utöver biskopen i funktionen som herde; andra vigda och kyrkans medlemmar i olika uppgifter (t.ex. kyrkomötet, årskonferensen och i metodistkyrkan de distriktsföreståndare som biskopen har utnämnt och vars tjänande ämbete anses höra till biskopsfunktionen.) Biskopens uppgift är att vara herde för ett större område än lokalförsamlingen. I den lutherska kyrkan sker det inom ramen för varje biskops stift, i metodistkyrkan på biskopsområdet. Ämbetet att vara herde är ett tjänande ledarskap.
- 125 Biskopsämbetet är inte en tjänst som är fristående från prästämbetet, utan både prästen och biskopen står i samma ordets och sakramentens tjänst som Kristus har instiftat. Vardera har *jure divino* rätt att förkunna evangelium och dela ut sakramenten.⁴¹ Mellan biskopens och prästens ämbete finns sålunda inga väsentliga skillnader som grundar sig på tron. Vardera har sin egen uppgift, till vilken de har avskiljts vid vigningen och för vilken man har bitt om den heliga Andens särskilda gåva. Åt biskopsämbetet anförtros särskilda rättigheter att viga andra till ämbetet. I lutherska kyrkan är biskopsämbetet livslångt, i metodistkyrkan är det begränsat till en viss tid (8 + 4 år). Vigningen till biskopsämbetet upprepas inte i någondera kyrkan.
- 126 Båda kyrkorna viger både män och kvinnor till präster. I metodistkyrkan har kvinnor kunnat bli ordinerade sedan år 1956; i Finland vigdes den första kvinnan till präst år 1958. I den evangelisk-lutherska kyrkan fattades motsvarande jakande beslut 30 år senare, då också de första kvinnorna vigdes till präster.

⁴⁰ *Baptism, Eucharist, Ministry* (BEM) III, 26; *Borgå-deklarationen*, 32 k; jämför med *Book of Discipline* § 427, 2.

⁴¹ *Augsburgska bekännelsen XXVIII*, 5–7; *Episcopacy: A Lutheran – United Methodist Common Statement to the Church*, 18. I boken: *Episcopacy. Lutheran – United Methodist Dialogue II*. Minneapolis: Augsburg 1990.

5. Slutsatser och våra rekommendationer till våra kyrkor

- 127 I förhandlingarna har vi kommit att lära känna varandra som lutheraner och metodister. Vi har fördjupat oss i centrala frågor om undervisning, frälsning, sakrament och lära i varandras kyrkor. Så har vi blivit övertygade om vår gemensamma tro och gemensamma kallelse. Vi har bedjande arbetat för Kristi kyrkas enhet. Så har vi gått tillsammans i riktning mot en gemensam enhet och utrustat oss för ett bättre gemensamt vittnesbörd, så att Kristi egen bön: ”då skall världen tro” (Joh 17:21) skulle få uppfyllas i våra kyrkor.
- 128 Som ett resultat av förhandlingarna rekommenderar vi för våra kyrkor att ta steg in i en närmare gemenskap. Det sker när våra kyrkor firar gemensam gudstjänst, där vi bedjande till Gud tillsammans blir delaktiga av evangeliets ord och nattvardens sakrament. Så stiger våra kyrkor in i en altarets och predikstolens gemenskap, där vi också ömsesidigt erkänner varandras ordination.
- 129 Vi rekommenderar våra kyrkor att tillsammans avge följande deklARATION:
- 130 Eftersom vi har en grundläggande enighet om trons innehåll, om de lärosatser som rör rättfärdiggörelsen och helgelsen, om dopets och nattvardens sakrament, samt en gemensam syn på kyrkans väsen och syfte, de kristnas gemensamma uppdrag samt på kyrkans ämbete, erkänner och lovar vi, Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland, kyrkan Suomen metodistikirkko och Finlands svenska metodistkyrka följande:
- a) vi erkänner:
- i. att våra kyrkor hör till en, helig, katolsk och apostolisk Jesu Kristi kyrka och att vi verkligt är delaktiga av hela Guds folks uppgift;
 - ii. att våra kyrkor bekänner samma apostoliska tro och att i dem Guds ord rent förkunnas och dopets och nattvardens sakrament rätt förvaltas;
 - iii. att våra vigda präst-, diakon- och biskopsämbeten är Guds gåvor och hans nåds arbetsredskap och att de som vigts till dem har både Andens inre kallelse och Kristi fullmakt för sin uppgift i hans kropp, det vill säga genom kyrkan;
 - iv. att herdeämbetet (*episkopé*) i våra kyrkor sköts personligt, kollektivt och i samfundets gemenskap för att bevara och vidareförmedla den apostoliska tron och livet;
 - v. att biskopsämbetet värderas och bevaras i våra kyrkor som ett synligt tecken som uttrycker och tjänar kyrkans enhet och kontinuitet.
- b) vi förbinder oss

- vi. att gemensamt fira gudstjänst och hälsa varandras medlemmar välkomna att ta emot nattvardens sakrament;
- vii. att ta emot vardera kyrkans präster, diakoner och biskopar som vigts till sitt ämbete utan ny vigning om han eller hon övergår i motsvarande tjänst i den andra kyrkan enligt gällande bestämmelser
- viii. att utveckla former för regelbundna överläggningar om frågor som gäller tro och liv
- ix. att skapa former för gemensamt vittnesbörd och gemensam tjänst på lokal nivå
- x. att fördjupa våra strävanden i riktning mot Kristi kyrkas enhet genom att föra samtal om de frågor som ännu ligger öppna framför oss innan våra kyrkors fullständiga enhet.

131 När vi i evangeliets ord kommit att känna Guds vilja och plan ”att sammanfatta allting i Kristus, allting i himmelen och på jorden” (Ef1:9-10) vill vi gå bedjande i riktning mot detta mål. Kristus, under vilken Gud lagt ”allt under hans fötter” och som Gud har gjort ”till huvud för kyrkan” (Ef 1:22), har sänt oss att förkunna hans seger över döden och att leva ett nytt liv i honom. Han har genom sin uppståndelse brutit ner gränserna och öppnat en ny framtid för hela skapelsen. Han är närvarande hos oss, men han är också vår förebedjare i den treenige Guden. När vi ber till vår himmelske Fader, ber vi inte ensamma, utan också hans Ande ropar i oss. I denna tro ansluter vi oss också till de ekumeniska strävanden som andra kyrkor och traditioner representerar. Tillsammans med dem är vi som lutheraner och metodister redo att stå till förfogande som arbetsredskap i Guds plan att frälsa och försona hela mänskligheten och hela skapelsen.